

Délibáb

52. SZÁM

14
FILLÉR

SZELECZKY ZITA
egyik gyönyörű képe a „Kisváltás”
című olasz filmből

RÁDIOMŰSOR
DEC. 28-TÓL JAN.

DÉLIBÁB előfizetési ára: negyedévre 1 pengő 80 fillér, félévre 3 pengő 60 fillér.
Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 14 fillér.

(Illusztráció Kálmán Ill.)

szervező és kiadóhivatal: Budapest, VII. Dohány-utca 12. Telefonszámaink:
szervező: 225—461. Kiadóhivatal: 223—882. 423—771. Postatakarékpénztári
befizetési lap száma: 9244.

V. évfe

14
FILLER

Több
dulás ó
biharm
dolgozo
főlevélt
Tél ap
ról az
brát c
nyilván
ányi 2
szagos
ó. Le
kötete,
meg",
el a
nyi Ze
tel sír
mével
izléses
könyv
dafeste
ses lap
zik...
kell te
—
dött ?
— E
tendőv
naggy
rei 16
mulója
megny
pályáz
díj...
els
cin

14 D é l i b á b

Színházi hetilap

Felelős szerkesztő:
BIBÓ LAJOS

Szerkesztő:
DÁLOKY JÁNOS

Megjelenik minden szombaton

Érdekes beszélgetés Nadányi Zoltánnal a slágergyártás titkáról

Nagypárad, 1941. december

Több mint egy esztendeje — a felszabadulás óta — pillanatnyi megállás nélkül a biharmegyei levéltár poros iratai között dolgozott Nadányi Zoltán, Bihar vármegye főlevéltárosa. Most, karácsony előtt — miként Tél apó bozontos sörényét — lerázta ma-

ról az ásatag iratok brát és kilépett a nyilvánosság elé Nadányi Zoltán, az országos nevű lírai költő. Legújabb verseskötete, a „Boesáss meg”, most hagyta el a sajtót. Nadányi Zoltán szeretettel simogatja, szemével cirógatja az izlésesen kiállított könyvnek, a nyomdafestéktől mágnese lapjait. Emlékezik... Szinte fel sem kell tenni a kérdést: — Hogy kezdődött?

— Harminc két esztendővel ezelőtt. A nagypáradai premontrai főgimnázium tanulója voltam akkor. Mint negyedikes diák megnyertem a Szigligeti Társaság „lírai pályázatát”. Tíz aranyat jelentett a pályadíj... A következő évben már megjelent az első — gyermekkori — verseskötelem. Címe is csak ennyi volt: „Versek”.

— 1919. A „Holnaposok” kora...

— Igen, a „Holnaposoké”. Annak a gimnáziumnak, amelynek én negyedikes diákja voltam, akkor tanára volt Juhász Gyula. És abban az időben Váradon tartózkodott az egész gárda: Ady Endre, Bíró Lajos, Nagy Endre, Dutka

Ákos, Emőd Tamás, Sas Ede. Én azonban akkor nem ismertem őket. Hiszen velük, akkori szokás szerint csak kávéházban lehetett volna találkozni. Én pedig rövid nadrágban nem mehettem be...

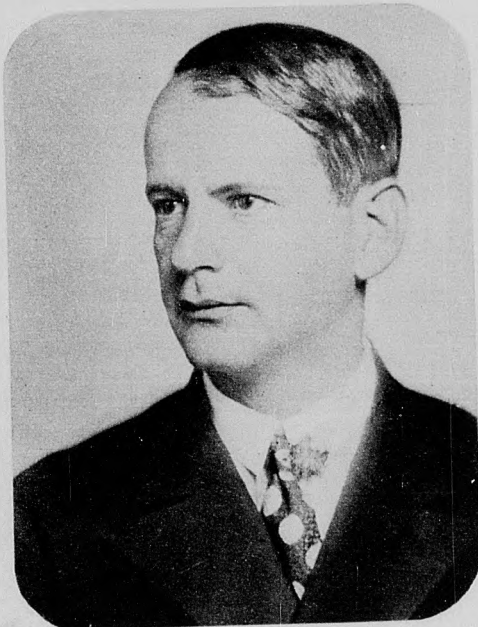
— Budapest?

— A fővárosba Zilahy Lajos révén kerültem. A „Pesti Napló”-nál dolgoztam, azonban újságírói működésem nem tartott soká, mert itt is — miként később is, mindenütt — „verseskebe fulladtam”...

— Versek?...

— Voltak. De ezekre nem szívesen emlékszem vissza.

Csak az 1921-es esztendővel kezdődik számomra az „élet”. Ekkor jött ki a „Füresa vendég” című kötelem, majd az „Ezüstháló” és a „Nem szeretesz” című. Ezek azok a versek, amelyeket már — vállalkozok.

— A mostani kötet? A „Bocsáss meg”?
— Az volt az érzésem, hogy itt, Nagyváradon, nem maradhatok téllen. Kiválasztottam a még meg nem jelent verseim közül azokat, melyek legközelebb állnak hozzám és ezekhez ösztönszerűleg, szinte találomra, amelyeket hozzájuk valónak véltem. Hogy úgy mondjam — kedvenc könyvemét akartam megcsinálni...

— Kevesen tudják, hogy a „Halálos tavasz” című kirobbanó sikerű, vérpezsdítő slágere, az „Ez volt a veszted, mind a kettőnk veszte” Nadányi Zoltán szerzeménye.

— Valóban az enyém. És nem kevésbé érdekes a születése sem. A nagysikerű sláger ugyanis úgy készült, hogy Zilahy Lajos három verséből összeállította a — negyediket...

Zilahy Lajosnak egyébként már szinte rögeszméjévé vált, hogy mindenüvé, ahova elkerül, magával visz engem is. Így jutottam a filmhez is. Erre vonatkozólag egyébként Zilahynak az a jelfogása, hogy a slágernek meggyőződésből, átérzésből kell születnie és nem azzal a céllal, hogy — sláger legyen. Ezért tett kísérletet már kész, „meggyőződésből született” sorokkal. Ugy hiszem, nem sikertelenül.

— Ezek szerint a jövőben is hallhatjuk a verseit filmen?

— Az első kísérlet után a „Hazajáró lélek” című filmben is szerepelt egy slágerem, amely hasonló módszerrel készült. Ugy hiszem igazán van Zilahynak. Nem lehet slágerszöveget írni, csak — verset. És remélem, hogy ilyenformán a jövőben is a filmvászonra kerülök...

(T. T.)

Olvassuk el figyelmesen a három verset, aztán rakjuk szépen össze a kövérebb betűkkel nyomott sorokat. Zilahy Lajos ugyanezt csinálta; így született meg Karády híres slágere Nadányi Zoltán verseiből.

TÜZ

*Te gyújtottad rám a tüzet,
tehozzád hajt a rémület!
Oltsd el hamar, hamar!
Már a húsomba mar!*

*Fojtsd el a két karoddal!
te fojthatod csak el!
Két meztelen karod, jaj,
megöl, vagy megölel?*

EZÜSTHÁLÓVAL FOGLAK

*De most megjártad, kedves, most az egyszer
ezüsthálóval foglak, nem menekszel.
A csillagos ég hálójába foglak,
nekem fogadsz szót, meg a csillagoknak.
Az volt a veszted, mind a kettőnk veszte
az a csillagos júliusi este.
Kífküldünk a csillagfényre ketten,
a zöld kabátot is rád terítetem.
Tücsök cirpelt, aludtak már a fészkek
és én se néztem rád és te se énrám,
csak felfelé, a csillagokba, némán
s a csillagok mély csendben visszanéztek.
Csak a csillagok voltak és mi ketten!
A csillagok közt szálltunk! És ijedten
és görcsösen fogtuk egymás kezét,
És ezt te már nem téped soha szét.*

TE NEM IS TUDSZ RÓLA

*Te nem is tudsz róla
Te nem is tudsz róla
még sokszor eljöttél
egy utolsó szóra.*

*Ott vártál a réten
és mellém szegődtél
némán, észrevétlen.*

*Összeért a vállunk,
akkor vettem észre,
itt vagy. És megálltunk.*

*Néztem a szemedbe
és elkezdtük egymást
vádolni remegve.*

*Ó, jaj, ki mit vétett,
arról perlekedtünk
és róltuk a rétet.*

r szinte
é, ahova
jutottam
egyébként
slágernek
ie és nem
en. Ezért
ből szüle-
certelenül,
hatjuk a

áró lélek”
m, amely
em igaza
get írni,
enformán

(T. T.)

kövérébb
Karády

OLA

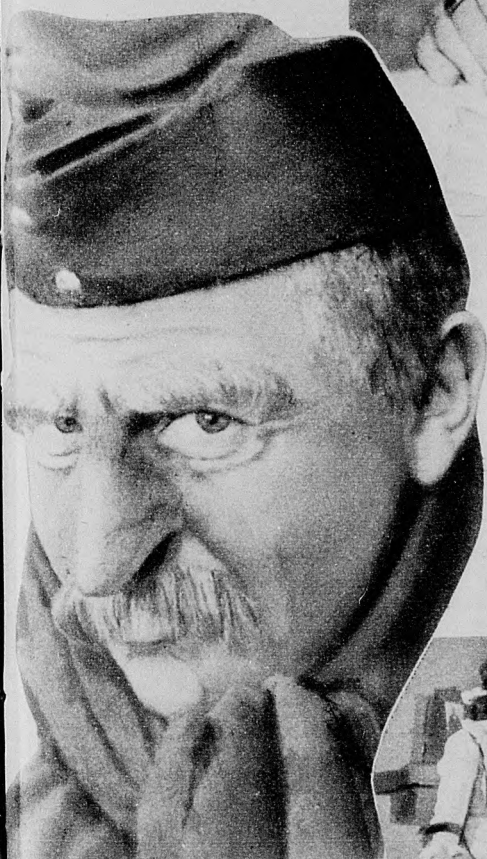
FELUJITÁS A NEMZETIBEN

Móricz Zsigmond „Nem élhetek muzsikaszó nélkül” című vígjátéka hirtelen ötlettel került újra, új szereplőkkel a Nemzeti Színház műsorára. A mulatós nyírségi földbirtokos megható, kedves történetét most is jól esik meghallgatnunk. Az előadás ígéretessége azonban az új szereposztás. Balázst, a jóvágású karakán nyírségi mulatós gazdát Jávor Pál játssza. Jókedve

Pólika és Balázs (Somogyi Erzsi, Jávor Pál. Nemzeti Színház : „Nem élhetek muzsikaszó nélkül”)

igaz, mulatósa temperamentumos és szerelme, melyet a felesége iránt minden apróbb veszekedés csak jobban elmélyül, őszinte. A Pólika amolyan tűzrőlpattant Somogyi Erzsi-szerep. Kifűnő is benne. Nem szabad azonban megfeledkeznünk Vizvári Mariska Zsani néniéről, Tasnády Ilonáról, Gobbi Hildáról, Eöry Katóról, Mészáros Ágiról és Iványi Irénről sem. A férj-szereplők játéka is nemzetiszínházi, a legteljesebb mértékben.

Apáthy Imre remek
Peták-maszkuja

Mészáros Ági és Vizvári
Mariska (Bojár felv.)

Fedák Cecília hercegnő és Zsillei Johanna szintén hercegnő

Szilágyi László darabja a Vigszínházban

A Vigszínház merész lépésre szánta magát. Szeretnénk remélni, hogy legszentebb meggyőződése, művészi programja és sok mindenre kötelező multja ellenére mutatta be Szilágyi László zenétlen és melódiátlan operettjét, a „Ceciliát”-t. Ez a darab ugyanis, ha még a bevezetés után valakinek kétsége lenne ebben, nem való a Vigszínház előkelő színpadára. Mert mi is tulajdonképpen az új

A kártyapartnerék: Szilasy László és Ajtay Andor

Szilágyi-darab? Azt talán még mondhatjuk, hogy nem rosszabb alkotmány, mint amelyeket eddig Fedák Sári-nak címezve és ajánlva dobott be a színiigazgatói postaládákba, vagyis amelyekben minden különösebb írói becsüvényt félredobva, egyszerűen Fedák Sári egyedülálló színészi tehetségére apellált. Hogy Szilágyi László a „Cecília” előtt bemutatott darabjaival mégis az úgynevezett sikeres szerzők listájára került, nagyban köszönheti annak, hogy eddig csak annyira becsülte munkáit, amennyit azok valóban értek. Ha operettet írt, akkor összeült egy kitűnő zeneszerzővel, csináltatott néhány jűlbemászó számot és a kész darabot beadta egy operettszínházba. S most mi történt? Szilágyi László írt egy operettet, nem csináltatott hozzá zenét és vígjáték-ként beadta a — Vigszínházhoz. A darab meséje ezek után nem is fontos. Arról szól, amiről ezer kosz-

A társalkodón és az herce

tűmös kilenc leány a es a há Sári elinté a da aránt Fés egy-k ezl jó szönh karik chap zsef S humo léke műve akarp kérjü szere Fedá még méltó ciliá” szere gt. műve pesse

talán
nem
mint
Sári-
dobott
posta-
ekben
besz-
erűen
ő szí-
elláll.
ló a
tatott
ügy-
k lis-
n kö-
eddig
mun-
alóban
akkor
zene-
né-
mol és
egy —
ost mi
elő íri
inálta-
gjáték-
igszín-
meséje
fontos.
r kosz-

A
társal-
kodónő
és az öreg
herceg: Ladomerszky Margit
és Mihályi Ernő

tímös operett közül kilencszáz-
kilencvennyolc. Hercegi család
leánykája beleszeret az erdőszé-
be, a család (ki hinné?) tiltakozik
a házasság ellen, aztán Fedák
Sári és a szerző közös erővel
elintézik mindent: a házasságot,
a darabot és a közönséget egy-
aránt.

Férfiasan bevalljuk azért, hogy
egy-kétszer mulattunk is, de
ezt jóként az epizódistáknak kö-
szönhetjük. Ajlay Andor briliáns
karikíró ereje, Kiss Manyi
chaplíni humora, Bihary Józ-
sef Sugár Károlyra emlékeztető
humorbősége víthatatlan ér-
leke az előadásnak. Fedák Sári
művészetét nem lehet és nem is
akarja senki elvitatni. Csak arra
kérjük, ne pazarolja el ilyen
szerepekre. Amiért a szerző
Fedák Sárinak ír egy darabot,
még nem biztos, hogy a szerep
méltó is Fedákhöz. A „Ceci-
liá”-ban játszotta első nagy
szelmes-szerepét Zsiliei Mar-
git. Szerencse, hogy komoly
művészi felkészültségéről és ké-
peségéről már meggyőződöttünk

régebbi kisebb szerepeiben, mert
ebben a darabban nem állították
különösebb feladat elé. Amit
kellott, jól csinálta. A víg-
színházi iskola Szilasy Lászlót
is komolyabb szerepekre nevelte,
a tehetséges — szerelmes-színész
már kinőtt ebből a tyuhajlárom
szerepkörből. Úde szíjolt a da-
rabbal Ladomerszky Margit és
Dénes György vidám-rokonszen-
yes figurája. Mihályi Ernő
gyeresége a színháznak.

Neogrády Miklós díszletei
szépek, Hegedüs Tibor, remél-
jük, nem nagy gyönyörrel vál-
latta a rendezést.

HARASZTOS ALBERT

Sefesik és
Brabec
(Kiss
Manyi,
Dénes
György)

A Főméltóságú Asszony megérkezik a Horthy-kollégium karácsonyi ünnepségére

Horthy Istvánné bevezetőt mond a fa alatt

A Főméltóságú Asszony és Horthy Istvánné a karácsonyest műsorát hallgatja

Horthy Istvánné és Imrédy Kálmánné a Máv karácsonyfaünnepén

A FŐMÉLTÓSÁGU ASSZONY KARÁCSONYA

A szeretet ünnepén az első asszonytól kapja a legtöbb szeretetet az ország népe. A Főméltóságú Asszony a karácsonyelőtti napokban mindenütt személyesen megjelenik, ahol segíteni kell, ahol az ünnepléshez még hiányzik egy darab kenyér vagy egy meleg ruhadarab. S az ország népe ezért szereti mindenki előtt, ezért, mert nemcsak mint parancsolóját, hanem mint szerető szívű édesanyját is ismerheti és beesülheti.

Képeink a Főméltóságú Asszony és Horthy Istvánné karácsonyelőtti jótékonyági körútjáról számolnak be.

Horthy Istvánné szeretetesomagokat oszt (Wellesz-képek)

S
aki eg
filmen
a Vig
pekke
kering
filmgy
belen
új ére
szám

Gyere
lány
tudtak
fabu
mert
nálun
egyik
a csu
pedig
hazat
csúzl
kísért
velük
evvel
gyűlt
példá
tol ne
el, cs
tést.
mi ú
az vo
a sze

legna
tomr
nom,
nem
nagy
ugya
amik
land

Színházi Kaleidoszkóp

ZSILLEI MARGITRÓL,

aki egy évvel akadémiai záróvizsgája után színpadon és filmen egyaránt sztárrá lépett elő. Színpadi eredmény: a Vigszínház vezető színésznője nagy és fontos szerepekkel; filmen pedig már bemutatkozott a „Régi keringő”-ben és most készül egy újabb filmje a Sztárfilmgyárban. Őt mutatjuk be most olvasóinknak s ha belenéznek színes kaleidoszkópunkba, meglátják, hogy új érdekes tehetség tűnt fel, akivel mindig szívesen számol a magyar színpadkultúra.

— Dunántúli gyerek vagyok — meséli, — nagyatáti. Gyerekkoromban inkább fiúnak könyveltek el szüleim, mint lányknak, mert annyi gazemberséget még fiúemberek sem tudtak kieszelni és „becsülettel” végrehajtani, mint én. A falubeli emberek például egy ideig kerültek a házunkat, mert azt hitték, hogy kísértetek ültöttek fel földszállásukat nálunk. A rejlély megoldása pedig a következő volt: egyik legnagyobb és legleggyőzhetlenebb szenvedélyem volt a csujli (így mondja Zsillei jó dunántúlian). Estejére pedig mi gyerekek felmásltunk a padlásra és a munkából hazatérő munkásokat és parasztokat a padlásajtóból csuszlítottuk hátba. A jó emberek pedig azt hitték, hogy kísértetek tréjálnak velük. A gyerekkorom evvel telt, meg bélyeggyűjtéssel. Fiúkkal például más kapcsolatot nem is fogadtam el, csak a bélyeggyűjtést. Aki tudott valami új bélyeget adni, az volt csak „férj” a szememben.

— Az Akadémián, legnagyobb bánatomra be kell vallanom, voltak, akik nem szerettek. Egy nagy hibám van ugyanis (azok között, amiket magam is hajlandó vagyok hi-

a könnyeimet s a büntetés elől való menekülésemben is ehhez a képességemhez folyamodtam. Az lett a vége, hogy az igazgató úr kezdett el vigasztalni s én nagy nehezen meg is nyugodtam. Bocsánatot kérek igazgató úr, hogy diákfejjel megtettem ezt, de legalább utólag be kellett ezt vallanom, hogy őszinteségem még evvel a kis diáksínnel se szenvedjen csorbát.

— Most egyszerűen lázadó vagyok. Mint minden fiatal ember. Lázadok az ellen, hogy a Vigszínháznál még mindig gyerekként kezelnek és lázadok, mert még mindig nem játszhattam valami jó klasszikus szerepet. Mert Jászai Mari az ideálom. Ne higgyék, nem vagyok beképzelt, de minden fiatalnak van egy ideálja, akit a nagy elődök közül mintaképnek választ és én minden titkos vágyammal Jászai Mari szeretnék lenni. Ezzel még nem mondtam azt, hogy biztosan sikerülni is fog (ezt csak azért teszem hozzá, hogy egyesek félre ne magyarázhassák ezt a pár mondatot), de én azon leszek. És ezzel a kijelentéssel egyben köszönetet is mondok mindazoknak, akik ezen a gyönyörű pályán kézenfogtak, vezettek, tanítottak és megtanítottak arra, hogy nagyszerű dolog színésznek lenni.

bának elismerni) túlságosan őszinte vagyok. Megmondom én bizony mindenkinek a magamét. Ha valami nem tetszik, azt mindjárt az arra illetékesnek mondom meg. Csináltam is nem egyszer parázs fel-fordulást. Egyszer Kiss Ferenc igazgató úr elé kerültem valami óramutasztás miatt. Láttam, szomorú volt az igazgató úr azért, hogy éppen engem, egyik kedvenc tanítványát kell mulasztás miatt elővegyen. Mea culpa, de hogy megússzam a büntetést, cselhez folyamodtam. Ez egyszer nem voltam őszinte. Könnyen tudom potyogtatni

TÁRSASÁGI HIRADÓ

Bolya Lenke

Csapó Magda

Christian Angela

Zsák Edit
(Inkey-képek)

A karácsonyi ünnepek változatosságát az idén most a Tatra és Erdély vidékei jelentik. Csak kevesen tudtak külföldre, Svájcba eljutni. Ezek közé a kevesek közé tartozik v. Egerpataki Márk László, aki hivatalos nemzetközi tárgyalások ügyében töltött néhány hetet Svájcban. A budapesti társaság egyik kedves hírtelenszöke tagja, Blaschnek Babszy a karácsonyi ünnepekre Tátrafüredre utazott. Szendy Károly dr. rövidebb időt töltött most vidéken. Varga József iparügyi miniszter és Ullein-Reviczky Antal rk. követ és megh. miniszter résztvett Sopronban a nemzetvédelmi kereszt kiosztásán, amelyet v. Magasházy László, a nemzetvédelmi kereszt káptalanjának elnöke végzett.

Néhány hír vacsorákról és teákról. Hazay Árpádék Judit leányuk tiszteletére teát rendeztek, amelyen résztvettek: báró Brettfeld Adrienne, Farkas Sári, Memzel Honka, Muraközy Nóra, Nizsalovszky Marika, Osztroviczky Éva, Faluzsay Gabi, Wampetich Éva, Mizukó Goshinaka és Patricia Reay-Coffey és számtalan ifjú gavallér a pesti társaságból. Uden svéd követné teáján a következő asszonyok jelentek meg: Sawfat egyiptomi követ felesége, Nickl Alfrédné, gr. Pongrácz Kálmánné, Quandt

A mezőgazdász-tea (Nemes Jakab felv.)

Richárdné, Révhegyi Ferencné, báró Richthofenné, Szendy Károlyné, Ullein-Reviczky Antalné, Alt Waldemarné, Baranyay Lipótné, gr. Csáky Kálmánné, gr. Draskovich Györgyné, Giehhy Jenőné, Kállay Miklósné, Karafiáth Jenőné, Lóczy Lajosné és Nelky Jenőné. Doby Andorék leányuk tiszteletére táncos összejövetelt tartottak, amelyen megjelentek: Bonczos Zsuzsa, Csurgay Mária Henriette, Schandl Éva, herceg Hohenlohe Senta, br. Luzsénszky Andrea, Schmidt Katica, Belloni Marika, Kőhegyi Judit, Balog Éva, Czika Irén, Glock Edit, Kriesfalussy Éva, Kresz Sári, Blottenberg Alfréd, Friedrich Rajter és Günter Bandat, a német racionalizálási bizottság tagjai tiszteletére Varga József miniszter a Gellért-szállóban villásreggelit adott.

Végül néhány házasság és eljegyzés: Kápolnay Menezser Oszkár vezérigazgató és felesége, Robitsek Marietta lányát, Editet most vezette oltárhoz dr. Jónás János okl. vegyész, dr. Jónás Géza m. kir. kormányfőtanácsos, ny. vasútigazgató és felesége, Hauber Stefánia fia. Szolnoki Jármy Menyhért és felesége, kisdobronyi Isaák Zulima fia, Márton most tartotta esküvőjét Szunnyogh Szunnyogh Pál és felesége, Örley Anna lányával, Valériával. Hárosy Teofil mérnökari ezredes és felesége, Kopriwa Hedvig lányát, Hedviget oltárhoz vezette v. Gyulay Gyula min. tanácsos és neje, Schreder Laura fia, Gyula. (— Ify)

VIZSGAELŐADÁS

A francia király udvarában: Detre Márton, Gyimesi Mária és Németh Ilonka

A Színészegyesület Országos Színészképző Iskolája szombaton tartotta első idei nyilvános bemutatkozását. A növendékek a „János vitéz”-ben vizsgáltak. Az évről-évi vizsga még nem alkalmas arra, hogy bírálatot mondjunk a szereplő növendékek színész-érettiségi fokáról, mert az első vizsgánál mutatkozó és érthető ügyellenkedésekből és gyakorlatlanságból semmiesetre sem szabad megszégyenítő következtetéseket levonni. Annyit azonban már most is megállapíthatunk, hogy egy-két növendéknek igen jó hangyaga van. A főszerepeket Dénes Anny és Pakozdy Ferenc játszotta. A gonosz mostoha Polly Anny, Bagó Miklóssy Dezső, a francia király Detre Márton, a királykisasszony pedig Németh Ilonka volt.

Janosi és Juliska. Pakozdy Ferenc, Dénes Anny

Hidvéghy Vali három ruhája a „Szép az élet” c. darabban

1. Bordó muszlinbársony délutáni ruha taft alsósoknyával. Zöld turbán és kesztyű. A ruha felső részét két klipsz díszíti. 2. Fekete taftruha zöld taftövével és a szoknya is zöld tafttal van bélelve. A holeró és a kalap szatén és moaré szalagokból van összeállítva. 3. Barna plüsszérozott muszlinblúz, türkizkék muszlin szoknya, taft és tüll alsósoknyával. Strassz fej-
dísz eiklámenszínű tüllrel,
(Bolya Lenke rajzai)

A kulissza mögött

A színházi könyvpiac egyik szenzációja Konstantin Sztaniszlavszkinak, a világhírű orosz rendezőnek emlékiratai Staud Géza fordításában és a Madách Színház kiadásában, mint a Madách Könyvtár második számú kötele. Sztaniszlavszki nevét az egész világon ismerik, vendégkörútjain bejárta egész Európát és Amerikát is. Főleg mint naturalista és pszichológikus színjáték nagy rendezőjét ismerik, emlékirataiból azonban kiderül, hogy ezek csak állomások voltak élményekben és alkotásokban gazdag művészi életében. Magyar nyelven még nem jelent meg ilyen könyv, amely ennyire rá tudott volna világítani a színpad világának titkaira. Nem tudomá-

nyosan nagyképűsködő, de nem is fecsegő és társalgó, hanem élvezetes, könnyű, de amellet komoly formában mondja el élete történetét. Őszinte könyv. Olyan őszinte, amilyent csak igen nagy művész engedhet meg magának. Seholy sem dicsóítja önmagát, kiméltelenül bevallja lévedéseit és hibáit. A sok változás, kiábrándulás, csalódás és balsiker mögött azonban ott él a művész örök vágygódása a minél tökéletesebb művészi alkotás iránt. Egyaránt sokat tanulhat belőle színész, rendező és drámatíró, de a művelt olvasó is élvezettel fogja forgatni.

A Tobis-filmvállalat új sajtófőnököt szerzett.

Patócs Kató feltűnést keltő tehetséggel táncolta a Babatündér szólóját (Sztály felv.)

Kós Zsófi az újszülött Kós Károly unokával (Inkey felv.)

Dombovári Zsuzsanna nagy sikereket aratott a szegedi műkedvelő színpadokon (Rónai felv.)

Remsey Judit jelentős szerepet kapott az egyik új magyar filmben (Gaby felv.)

Baróti Géza, a kitűnő fiatal író és színházi kritikus, akinek írásait a Déli-báb olvasói is jól ismerik, látja el ezentúl a sajtófőnöki teendőket a német filmvállalatnál.

Az egész ország kegyelettel idézi az elhunyt nagy erdélyi költő, Reményik Sándor emléket és Nagyváradon a Szigligeti Társaság az elsők sorában rendezte meg a Reményik-emlékestet. Ez érthető, mert Reményik Zsigmond a megszállás ideje alatt különösen szívesen tartózkodott Nagyváradon, igen sok szép költeményét írta itt és számos különöségünkhöz — Berde Mária, Tabéry Géza — baráti szálak fűzték. Az emlékeszédet a Társaság elnöke, dr. Némethy Gyula pápai prelátnak tartotta, majd László

A Vaszary-konzern rendez: elől János, Muráti ellenőrizés és Piri jóváhagy — (Bojár kép)

A Kassai Nemzeti Színházban most mutatták be Vannai Lászlónak „Kassai bíró” című történelmi drámáját, amely a Thököly-felkelés idejében játszódik. A színészek közül különösen kiemelkedett a cím-

szerepet játszó Gárdonyi László, a szép és nagyon tehetséges Isaszeghy Kornélia, Medgyessy Nusi, a Karafat játszó Danis Győző, továbbá a kitűnő Benkő Béla, Mihályfi László, Nagy Istrán, Osráth Eta,

Albrecht királyi herceg feleségét a Női Kamarazenekar díszelnökévé választotta

Dezső református lelkész, teológiai tanár, országgyűlési képviselő olvasta fel tanulmányát Reményik Sándorról. Az elhunyt költő verseit Balajthy Jenőné, Balogh Mária és Kozma Andor, a Szigligeti Színház művésze szólaltatta meg.

Németh László darabját, a „Cseresznye”-t próbálják a Nemzetiben (Naszódy, Rúpolthy Anna, Tasnády Hona, Lehotay, Apáthi)

Erdész Irén és Karácsonyi Béla.

A Vígszínház fiatal tagja, akit legújabb szerepében Johannának hívnak, menyasszony. Az esküvőt a jövő nyárra tervezik.

Hétfőn dében volt Csikós Rózi és Fényes Szabolcs esküvője.

A Madáchban folyik a próba Felkai Ferenc „Nero” című darabjából: Szakáts, Seunyey Vera, Greguss, Tapolczai, Felkai, Püskösti

Villáminterjú a beteg Szeleczky Zitával

Szeleczky Zitát, a magyar filmek első számú kedvencét már jó pár hónapja nélkülözi a színpad és a film. Nagy szenzációt keltett, mikor ősszel felbontotta nemzetiszínházi szerződését és a Madách Színház tagja lett. Filmszerepet pedig utoljára Olaszországban vállalt.

Mi ennek az oka? Utánajártunk.

— Az olaszországi filmfelvételek két-hónapi kemény munkát jelentettek — mondja Szeleczky Zita a Délibáb munkatársának. — Nagyon kifáradtam. Már a felvételek közben elhatároztam, hogy amint hazaérek, veszem a sátorfám s Gyulával (Gyula a férj. A szerk.) együtt elmegyek valami nyugodt, csendes helyre. Pihenni.

— Így jutott el a Zugspitzére?

— Már rég ismerem Garmisch Partenkirchen mellett ezt a kis helyet. Ideális pihenő. Jól is éreztem magam. De két hét múlva megérkezett Pünköshti Andor távirata, hogy menjek haza, mert megkezdjük a „Jupiter nevel” próbáit. Aztán vidéki vendégszereplésre is elígérkeztem, meg filmkötelezettségeim sem hagytak nyugodni. Kétheti pihenés után hazajöttem.

— De úgy volt, hogy visszamegy?

— Igen, úgy volt, de egy nappal az indulás előtt ágnak estem. Az orvos első vizsgálatra nem tudott mást mondani, mint hogy teljesen ki vagyok merülve és legalább két hónapig még fel sem szabad kelnem az ágyból. Kitért rajtam, mielőtt pihenni mehettem volna.

az ötéves, megszakítás nélküli munka fáradtsága. Ugyanis öt éve nem voltam szabadságon. Színpad, film és a vidéki vendégszereplések szakadozlan sorozata pihenés nélkül. Úgy látszik, az én esztendőm idegeim is megelégtettek. Cserbenhagytak.

— Tehát mi a pontos diagnózis?

— Kimerültség és egy egészen kicsi, kezdődő tüdőcsúshurud. De ezen az utóbbin, az orvos megállapítása szerint, már túl is vagyok.

— Mi az orvoság?

— Pihenés. Mégpedig, sajnos, hosszú. Most már sikerült a két hónapból valamit lealkudnom, de még jó darabig kell így is az ágyat őriznem.

— Fellépett a harmadik kívánság-hangversenyen...

— Hű, mit hallgattam ezért az orvosomtól!... Tudniillik egyszerűen az orvosom tudtán kívül szöktem meg a hangversenyre. De már két kívánság-hangversenyen nem tudtam fellépni s nem akartam a harmadikról is hiányozni. Énekelni így sem tudtam, csak szavaltam. Rohantam is utána haza lefeküdni...

— Mikor látjuk legközelebb színpadon?

— Remélem, hogy a jövő hónap közepén már megkezdhetem a Madách Színházban a próbákat s akkor, ha a színház programja nem változtat a dolgon, február elején már játszom. Addig azonban se film, se színpad...

(h. a.)

Francia darabot mutat be a „Néró” után a Madách Színház

A Madách Színházban nagyban folynak a próbák Felkai Ferenc „Néró” című darabjából. Az együttes nagy kedvvel készül az előadásra, mert érzik, hogy vérbeli író kitűnő alkotását kell sikerre vinniük. A főszerep Greguss Zoltánnak nyújt nagyszerű drámai alakításra alkalmat, de Várkonyi Zoltán és Somkuti is igényes szerepet játszik.

Amíg azonban a „Néró”-ból folynak a próbák, az igazgatóság már elkészítette a soron következő darabok műsortervét is. A „Néró” után Marcel Achard „Domino” című darabját tűzik műsorra. Achardnak eddig csak egy darabját játszották még Pesten a Vígyszínházban. A kitűnő francia vígjátékírónak Márai Sándor fordította le annak idején a „Jean de la Lune” című darabját, de ez a Vígyszínházban nem aratott túl nagy sikert. A „Domino” azonban már más.

Ezt a darabot több mint kétszázszor játszották a Théâtre des Champs Élyséesben, Jouvét színházában. A főszerepet természetesen maga Louis Jouvet alakította, ő is rendezte, de fellépett benne Renoir és Valentine Tessier is. A kiszivárgott hírek szerint Jouvet szerepét a Madách Színházban Várkonyi Zoltán fogja játszani, Renoirét Greguss, Tessierét pedig Sennye Vera.

Marcel Achard a fiatal francia vígjátékírógárda egyik legtehetségesebb tagja. A fentebb említett két darabján kívül nagy sikere volt Párizsban a „La Belle Marinière”-rel is. Előbb mint újságíró működött de aztán teljesen a darabírás nyugalmasabb vizeire kormányozta át hajóját. A „Domino” című darabját Heszke Béla, a Délibáb kolozsvári tudósítója fordította magyarra.

(h.)

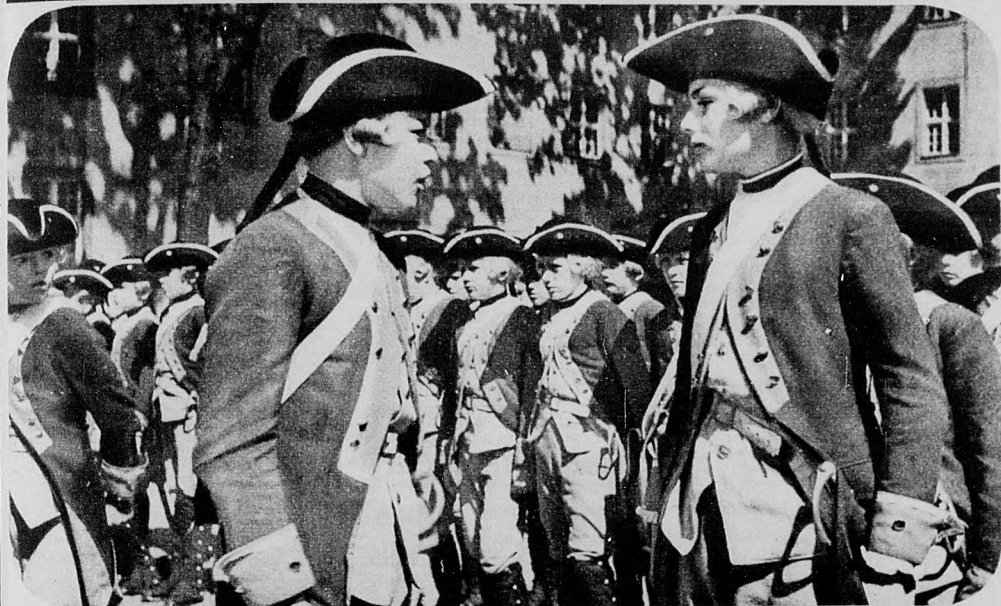

Karl R. Birodal orosz hadapr

A leng és küz Peter

Oroszlánkölykök

Karl Ritter filmje egy hősi korszak leghősibb fejezete. Nagy Frigyes és újjászületett birodalma számtalan ellenséggel küzd, amikor a védtelen Kelet-Poroszországot vandál orosz hordák támadják meg. Nyomukban halál és pusztulás jár, amíg egy porosz hadapródiskola növendékei gyerekfejvel, de férfiszívvvel ellent nem állanak. Ezek a fiúk, az oroszlánkölykök a hősei az Ufa hatalmas történelmi filmjének

AZ ŐSI RÖG

A lengyel területen az 1939-es háború kitörése előtt élő német kisebbségek üldözésének és küzdelmeinek megrázó drámája az Ufa új filmje. Gustav Ucicky rendezte, főszerepeit Peter Petersen, Carl Raddatz és Attila Hörbiger játsszák. Rövidesen az Urániában kerül bemutatásra

HIREK A FILMVI L Á G B Ó L

Az értelmiségi kormánybiztos tovább folytatja tisztító hadjáratát nemzeti filmgyártásunk érdekében

Kultsár István értelmiségi kormánybiztos már hónapokkal ezelőtt vizsgálatot indított bizonyos filmvállalatok s a filmszakma különböző ágazataiban működő magánszemélyek ellen, mert köztudomású volt, hogy sokan nem vették figyelembe a zsidótörvény intézkedéseit. Egyes vállalkozók továbbra is szerepet adtak zsidó forgatókönyvíróknak, üzleti és művészeti tanácsadóknak.

Az értelmiségi kormánybiztos megbízta munkatársait, hogy szigorúan ellenőrizzék, mi folyik a filmszakmában és tegyenek jelentést megfigyeléseikről. Ennek az eredményeként néhány héttel ezelőtt hét zsidó

filmszakmabelit, köztük egy volt gyártót, egy forgatókönyvíró elállítottak és internáltak.

Az is köztudomású volt, hogy az eljárások még nem fejeződtek be.

A kormánybiztosság detektívjei tovább is állandóan figyelték a filmszakmában folyó titkos manipulációkat s megállapításaik alapján újabb öt filmember előállítása, illetve internálása következett be.

Természetesen, további, másirányú vizsgálatok is folynak, mert az értelmiségi-kormánybiztosság végleg fel akarja számolni a budapesti filmvilág titokzatos üzelmait, amelynek kétségtelen befo-

lyása volt arra, hogy a nemzeti irányú keresztény filmgyártás nem tudott úgy kibontakozni, mint ahogy a kedvező lehetőségek után várni lehetett volna.

A francia filmipar mai helyzete

Az északfranciaországi német parancsnokság rendelkezése szerint a francia filmgyártást is ellenőrzés alá helyezték. A mozikat három kategóriába osztották és újraszabályozták az előadásokat. A rendelkezés értelmében, a hirdatól nem számítva, a műsor hossza legfeljebb 3200 méter lehet, vagyis egy játékfilmet és egy ezerméteres rövidfilmet mutathatnak be. A kölcsönző egyesület jelenleg 75 kölcsönző cégből alakult. Előreláthatólag ez a szám azonban lassan fogyni fog, mert az 1937 június 1. előtt megjelent játékfilmeket ki kellett vonni a forgalomból, ami körülbelül 500 film kizárását jelentette. Továbbá mindazok a cégek, amelyek 1941 május 15-ig legalább 10 új játékfilmet nem forgalmaztak, július 31-én megszűntek. Ezek szerint csak 17 nagy kölcsönző cég kapta meg az engedélyt. Ezenfelül 10 cégnek, amelyek legalább 7 új filmet forgalmaznak, engedélyt adtak arra, hogy átmenetileg üzemben tarthassák vállalkozásaikat. A többi cég augusztus 1-ével megszűntette működését, a forgalmazásban lévő filmeket azonban tovább adhatja más cégeknek.

Rökk Marika sikere és a német színesfilm diadala

Az első európai nagy színesfilm, Rökk Marika „Frauen

Cary Grant és Carola Lombard, a „Csak névleg” főszereplői (Hunnia-film)

sind
ten
vígja
a ma
siker
közö
tapss
nek
színe
sége
raga
siker
latba
ném
új A
idejé
ami
alko
géné
Füg
tecl
Mar
éim
legj
kerl
Rök
Frit
szin
Geo

Ma
lék

M
film
léka
szor
föve
szár
töb
elő,
del
évi
állá
Átr
54
vet
mel
ped
Sea
zale
32
6 n
Cor
szá
film

Kar
Istv

sind doch bessere Diplomatent" (Asszonyfurfang) című vígjátéka a berlini bemutatón a maga nemében egyedülálló sikert aratott. A bemutatót a közönség számos nyíltszíni tapssal szakította félbe. A színek mesebeli pompája és a színesfilm műszaki tökéletessége maradéktalanul magával ragadta a film nézőit. A nagyszerű bemutatóval kapcsolatban különösen kiemeli a német sajtó, hogy a szennzációs új Agfacolor-eljárás a háború idején került a közönség elé, ami a német felfedező- és alkotószellem törhetetlenségének pompás bizonyítéka. Függetlenül a világraszóló technikai sikertől: Röck Marika az „Asszonyfurfang” című filmben élete egyik legjobb szerepét játssza. A sikerből méltóan vette ki részét Röck Marika partnere, Willy Fritsch és az első európai színesfilm kiváló rendezője, Georg Jacoby.

Magyar filmek százaléka a mozik műsorán

Mint ismeretes, a magyar filmek kötelező játszási százaléka a mozik műsorán huszonöt százalék. A legtöbb fővárosi mozi ezt az arányszámot túlhaladta, vagyis több magyar filmet adott elő, mint amennyire a rendelkezések kötelezték. Egy évi visszatekintés után megállapítható, hogy vezet az Átrium 15 magyar filmmel s 54 százalékkal, nyomon követi a Décsi 9 magyar filmmel és 33 százalékkal, majd pedig a következő a sorrend: Scala 7 magyar film, 33 százalék, Omnia 9 magyar film, 32 százalék, Royal Apollo 6 magyar film, 29 százalék, Corso 7 magyar film, 26 százalék, Casino 7 magyar film, 25 százalék, Forum 5

Karády Katalin és Nagy István a „Kísértés” című filmben (Hunnia — Takács-film)

magyar film, 25 százalék, Uránia 7 magyar film, 24 százalék, City 7 magyar film, 25 százalék.

Az orvosi problémák filmje

Az orvosi problémák sokat foglalkoztatták a színpadi szerzőket és a filmírókat. Az emberi élet megmentéseért folytatott küzdelem képe mindenkihez közelálló téma. Ebben a tárgykörben érdekes problémát tárgyal a Tobis „Vádat emelek!” című orvosdrámája. A gyógyíthatatlan beteg életéről és szenvedéséről van itt szó, az orvosi lelkiismeret kérdéséről, amelyben a tudomány és az erkölcsi alapelvek össze egymással. A film, amelynek főszerepeit

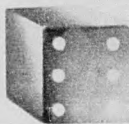
Paul Hartmann, Heidemarie Hatheyer, Paul v. Wiemann, Christian Kayssler és Bernhard Götzke játsszák, a folyton fokozódó izgalmas feszültség útján halad a csúcspontig, amely egy törvénytörési tárgyalásban kulminál. Felejthetetlen hangulatok hullámanak végig a filmen, a szerelem és boldogság, a lemondás és boldogtalanság, tudományos meggyőződés és a paragrafusok béklyója olyan hatalmas emóciókat eredményez, hogy az utóbbi idők legérdekesebb problémafilmjévé teszi az érdekes alkotást, amelynek érdekfeszítő és értékes jellegét az idei velencei Biennale is elismerte a neki jutottól serlegdíjjal.

KOCKÁS FILMKRITIKÁK

A DÉLIBÁB minden befolyástól mentes őszinte véleményt közöl a bemutatott filmekről. A filmeket a kocka pontjaival osztályozzuk. Minél jobb a film, annál több pontot kap. Hat pont a legjobb osztályzatot jelenti, egy pont a legrosszabbat. Kétszer hat pontot csak a legtökéletesebb filmremek kaphat.

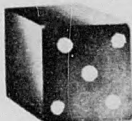
NÉMA KOLOSTOR

Élmény!

Alig hittük volna, hogy bárkinek is sikerül Eötvös József „Karthauzi” című regényéből ilyen lebilincselően érdekes, szép filmet csinálni. Szövegkönyvíró és rendező egyaránt dicséretreméltó munkát végezett. A díszletek korszerűek, a főúri lakások bútorait valóságos műgonddal válogatták össze. A képek fotografálása mesteri. A tájfelvételek gyönyörűek. A kettős szerelmi történet hőse Jávor Pál, akinek Vághelyi grófja minden ízében sikerült alakítás. Teljes illuziót keltve eleveníti meg a romantikus regényalakot, aki egyik szerelmében csalódik s a másik leánynak, a hűséges szerelmének ő okoz csalódást. Mellette a legjobban összeválogatott szereplők kivétel nélkül a legjobban végzik feladatukat. Lukács Margit és Tolnay Klári tündököl a két remek nő szerepben. A férfiak közül Ajtay Andort, Boray Lajost, Maklárty Zoltánt emeljük ki. Mindenkinek ajánljuk ezt a művészi kivitelű, irodalmi értékű, élményt jelentő szép magyar filmet. (K)

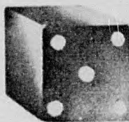
TÁNCOLÓ BÉCS

Aranyos!

A századvégi Bécs gondtalan, kedélyes világa, sajtóságos humora elevenedik meg a táncos, zenés vígjátékban. A vidám esekelmény két tánciskola vetélkedése körül bonyolódik. A két tánc- és illemtanárt Hans Moser és Paul Hörbiger alakítja igazi békebeli bécsi kedélyességgel. A női főszerepben az egészen fiatal, feltűnően szép Elfi Mayerhofer mutatkozik be a budapesti közönségnek. A rokonszenves Hans Holt és egy sereg kitűnő színész támogatja a vidám együtttest. Hubert Marischka, a rendező teljes hűséggel idézi fel a régi eszárváros hangulatát. A szórakoztató játékot szívhezszóló muzsika kíséri. (K.)

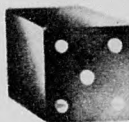
RÉGI KERINGŐ

Megható

Különleges érdekessége a filmnek, hogy sztárt avat. A színpadról már jólismert fiatal tehetség debütál egyik főszerepben: Zsillei Margit. A mai filmszínésznő egyhangúságban nagy szó ez. Elég tehetséges-e filmen is a Víg-színház ifjú tagja s hozzájárul-e ehhez mindaz a szerencsés adottság, ami a vezető filmszínésznőnél elengedhetetlen: jól jénnyképezhető-e az arca, bele tudja-e élni magát a rövid percekre részletezett jelenetekbe stb? A kérdéseket jól átvizsgálva, megállapíthatjuk, hogy Zsillei Margit minden követelménynek megfelel és örömmel üdvözölhetjük benne az új filmsztárt. A film maga érzelmes, romantikus szerelmi történet, jóízű, vidám jelenetekkel fűszerezve. A fiatal gróf és a színésznő szerelme mindig hálás téma. A „Régi keringő”-ben azonban ez a téma csak alapja egy bőfolyású, tisztavízű filmmese-patakknak, melynek üdítő, frissítő hatása a legfáradtabb lelkű néző-vándort is életkedvre deríti. A löbbi szereplő a szokott jó. Páger Antal, Szilasy László, Szörényi Éva, Földényi László alakítása is nagyban hozzájárul ahhoz, hogy a „Régi keringő”-t az első vonalbeli magyar filmek közé sorozhassuk (h. a.)

SZÜCS MARA HÁZASSÁGA

Szórakoztató

Kellemes másfél órát szerez magának, aki megváltja a jegyét a „Szücs Mara házassága” című film valamelyik előadására. A történet egy komolyabb és egy vidámabb szerelmi szálon fonódik, bonyolódik, közben rengeteg drámailag értékes és humorban szívdertítő jelenet száguld gyorsanpergő egymásutánban. A főszerepet Páger Antal és Simor Erzszi játssza, akik a történet fonalát drámai szálon fonják, a másik két főszereplő, a két gamin, Szörényi Éva és Perényi László. Nem is tudjuk, hogy Szörényi Évában ilyen vígjátéki jótulajdonságok rejtőznek. Hála Istennek, hogy ezt végre valaki felfedezte. Kitűnő figura a két Pethes is. (h.)

Karácsonyi operett a Magyar Művelődés Házában

A karácsonyi ünnepekre az Új Magyar Színház társulatának egy része átköltözött a Magyar Művelődés Házába. Az Új Magyar Színház gárdája játssza ugyanis Pusztaszeri Margit háromfelvonalas „A Boronkay lányok” című operettjét. Az előadások tisztá jövedelmét a Színészkamara Segítő Alapja javára ajánlották fel.

Az operett sem több, sem kevesebb, mint a szokványos vidám zenés játék, amelyet ebben a műfajban már sokszor láttunk. De ezektől nem is kívánunk mást. Csak egy könnyen, gondtalanul eltöltött estét, néhány jó, jütyülni való zeneszámot, látványos táncokat, szép, kedves színésznőket és rokonszenves színészeket. Hát ebben az operettben mind ezt meg is kapjuk. Fiatalságról szól a történet, aki egy amerikai cég megbízásából rádiópartalmú gyógyforrásokat keres Magyarországon. A tudósnak van ugyan egy amerikai menyasszonya, de a nagy kutatás közben rájön, hogy mégis a magyar lány az igazi és ezért inkább választja párjául a kis pesti színésznőt. Az amerikai menyasszony is könnyen megvigasztalódik, mert ráakad a maga bárójára. Közben természetesen rengeteg bonyodalom támad a rádióforrással és a szerelemmel egyaránt, de nem azért happyend a happyend, hogy egy jólnevelt operett végére oda ne biggyeszkedjék. Ilyenformán mindenki jól jár: a tudós, a színésznő, az amerikai menyasszony és a báró is, természetesen a közönség is örömmel veszi tudomásul, hogy két órán keresztül jól érezte magát a Magyar Művelődés Házában.

A főszerepet Zimonyi Márta játssza,

Amerikai menyasszony és a báró főlegény
(Déry Sári, Nagyajtay György)

A kis színésznő és a forráskutató tudós
(Zimonyi Márta és Perényi László)

aki, egyelőre nem tudni milyen okokból, csak most juthatott szóhoz az idén. Olyan most is, amilyennek néhány operetten keresztül már megismertük. Kedves, rokonszenves, tehetséges operett-színész. Az amerikai menyasszony szerepében Déry Sári énekelt, táncolt három felvonáson keresztül. Temperamentumos, mint egy amerikai flapper és szép, mint egy kaliforniai szépségkirálynő. A Konga-száma bravuros. A férfi főszerepben Perényi Lászlót üdvözölhetjük. Eddig még fel nem fedezett tulajdonságait csillogtatta. Eddig titokban tartotta, hogy ezt is tudja. Nagyon jó a Nagyváradról importált kis Fónay Márta is. Remek szubrett. Nagyajtay rokonszenves, ügyes színész, de nem lehet kifogásunk Boray Lajos, Juhász József, Halassy Mariska, Pethes Ferenc és Szentiványi Béla egy-egy karakterisztikus operettfigurája ellen sem. Tihanyi Vilmos rendezte a darabot.

Juhász József és Fónay Márta
(Wellesz-képek)

MAGYAR RÁDIÓMŰSOR

1941 DECEMBER 28-tól 1942 JANUÁR 3-ig

VASÁRNAP

december 28

8.00: Fohász. Szózat. Hanglemezek. 1. Liszt: Magyar roham, induló (szimfonikus zenekar); 2. Huszka—Martos: Gül Baba, egyveleg (Szántó Gyula); 3. Kjerulf: Hardangeri nászú, norvég dal (Guldberg, férfikar); 4. Lehár: Hercegisasszony, dal (Rösler Endre); 5. Bartók: Dal, Csörgőtánc, Szól a dudu (zongora; a szerző); 6. Kodály: Villó, magyar népi gyermekdal (Szilágyi Erzsébet leányliceum énekara, vez. Sztojnovits Adrienne); 7. Huszka: Bujdokolva járok (Horváth József); 8. Chopin: Perceringő (Desz-dur, Gézy Barnabás zenekara); 9. a) Dankó—Gárdonyi: Irom a levelet Balog Mariának; b) Az ajtóig meg vissza, népdal (László Imre); 10. Kodály: Hány János, intermezzo (Operaház zenekara, vez. Rékai Nándor).

8.45: Hírek.

10—10.55: Református istentisztelet a pozsonyiúti templomból. Igét hirdet Ravasz László dr. püspök.

11—12.10: Egyházi ének és szentbeszéd a Jézus Szíve-templomból. A szentbeszédet mise után P. Varga László Jézus-társasági atya mondja.

12.15: Leventefélóra. 1. Figedy Sándor: Magyar pánceiosok indulója (Mária Terézia 1. honvédegyezred zenekara, vez. Pongrácz Géza (hanglemmez)); 2. Büesü az Ó-évtől (vitéz Major István alezredes előadása); 3. „Leventék a sebesültek között” (közreműködik a Magyar Optikai Művek Leventegyesülete (vezeti Budinszky Sándor, hangfelvétel)); 4. Hadffy Hermann—Eva Ernő: Gyözelmi „V” indulója (Mária Terézia 1. honvédegyezred zenekara, vez. Pongrácz Géza).

12.45: Beszkrát-zenekar. Vezényel Müller Károly. Közben **1.00: „Rádiókrónika.”** Elmondja Papp Jenő.

1.45: Időjelzés, hírek, vízállásjelentés.

2.00: Hanglemezek. 1. Mozart: Varázsfuvola, ária a II. felv.-ből (Lili Pons); 2. Boccherini: Adagio az A-dur szonátából (gordonka: Pablo Casals); 3. Weber: A búvós vadász, Max áriája (Franz Volker); 4. Brahms: g-moll rapszódia (zongora: Backhaus); 5. Flotow:

Marta, négyes a III. felv.-ből (Helge Roswaenge, Hedwig Debieska, Emmi Leisner és Rudi Watzke); 6. Gounod Faust — Mefiszto szerenádjá (Saljapin); 7. Rimszkij-Korszakov: Szadko, bölesódal (Nina Kochitz); 8. Massenet: Thais, meditáció (Promenadezenekar, vez. Fiedler); 9. Verdi: Trubadur, hármás és stretta a III. felv.-ből (Pertile, Nessi és Lattuada); 10. Sarasate: Bevezetés és tarantella (hegedű: Erica Morini); 11. Grieg: Szerettek, dal (Karl Schmidt-Walter); 12. Tosti: Mattinata (Dusolina Giannini); 13. Saint-Saens: Sámson és Delila — Baechanália (szimfonikusok, vez. Stokowski).

3.00: „Időszerű gazdasági tanácsadó.”

3.40: Toki-Horváth Gyula cigányzenekara. Közben

4.00: „Egészségügyi Kalendárium.” Faragó Ferenc dr. egy. m.-tanár előadása.

4.40: Beszélgetés a statisztikáról.” Kislegény Nagy Dénes dr. egy. tanár előadása.

5.00: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

5.20: „Az elmúlt hat hónap eseményei.” Hangképek.

6.20: Magyar Revü Táncezenekar.

7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.

7.20: „Petőftől József Attiláig.” Nagykovácsi Ilona magyar költők megzenésített verseit adja elő. Kiséri a rádiózenekar.

1. Petőfi: A négyökrös szekér (Kardos István zenéje); 2. Arany János: Irószobám (Arany János zenéje); 3. Ady: A halál rokona (Kunze János zenéje); 4. Tóth Arpád: Esti kertben (Polgár Tibor zenéje); 5. Kosztolányi: En nagyon sokat szerettem (Polgár Tibor zenéje); 6. József Attila: Gyöngy (Farkas Ferenc zenéje). Hangfelvétel.

7.40: „Nagyanyó táncrendje.” Irta és összeállította Szathmáry Antal. Szereplők: Fánika, a nagyanyó — Szilvássy Margit; István, a nagyapó — Hámory Imre; Náni — Orosz Vilma; Bernát — Billesi Tivadar; Cigányprimás — Matányi Antal. Ezenkívül ifjúurak, első bálozó lányok, mamák, papák, hölgyek, urak és bálközönség. A zenét Vinze Ottó vezénylésével a rádiózenekara és Bura Sándor cigányzenekara szolgáltatja. A bálon végigvezet bennünket Szilassy László. Rendező A. Balogh Pál. Hangfelvétel.

8.40: „Rendőrhősök.” Borbély Zoltán előadása.

8.50: Magyar katonaszerzők indulói. Előadja a légiőrök fúvószenekara Dorozslai Károly vezénylésével. 1. Göndör: Horthy-repülőinduló; 2. Sereg Artur: Szekesfehértári vegyesdandár; 3. Tornay: Honvéd újoncok; 4. Pécsi József: Székelyföldi; 5. Pongrácz Géza: Magyar vitézek; 6. vitéz Náray Antal: Előre Bácskába; 7. Borsay: Tábori élet; 8. Hadfy Hermann: Délvidéki; 9. Fricsay: Magyar vér; 10. Dorozslai Károly: Szent István.

9.20: Sporteredmények.

9.25: Richard Strauss: Salome — hétjátéktánc. (Hanglemmez.)

9.40: Hírek és sporteredmények.

10.10: Szórakoztató zene. 1. Millocker—Rixner: Szegény

Jonathán, nyitány, (rádió szalózenekar); 2. Liszt: Szerelmi álom (hangszerelte Bertha István (Marjay Erzsébet)); 3. Josef Strauss: Aquarellek, keringő (rádió szalózenekar); 4. Saint-Saens: Lisszaboni éj (rádió szalózenekar); 5. Ranzato: Cigánytanyán (rádió szalózenekar); 6. Koudela: Éji dal (Bárd Miklós verse, Nagykőrösi Ref. Tanítóképző Intézet énekara, vez. Marton Barna); 7. Szabó Béla: Közben (rádió szalózenekar); 8. Delibes—Dohnányi: Coppélia, keringő (zongora: Dohnányi Ernő); 9. Timberg—Sharples: Foxtrot (rádió szalózenekar); 10. Hangfelvétel.

11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

11.25: Zsiga Ernő cigányzenekara muzsikál, Horti Lajos énekel. Dalok: Kéket nyílik a nefelejts; Vékony heja van a piros almának, népdalok; Teghze-Gerber Miklós: Gyalogút, kocsit (Szondy verse); Derzsine Dobos Erzsé: Hét esillagból van a Göncöl szekere; Kizöldült az erdő; Haragszik az édesanyám; Ez a kislány megy a kútra; Tulsó soron esik az eső; Háznak előtt mennek a huszárok, népdalok.

12.00: Hírek.

8.00—9.00: KASSA

9.00—10.00: Hanglemezek.

10.00—11.00: Budapest műsora.

11.00—11.15: Hanglemezek.

11.15—11.35: Hírek, heti beszámoló, műsorismertetés.

11.35—12.15: „Az esztendő vége.” Költemények és hanglemezek. A verseket elmondja Schalkházy Lipót.

12.15—éjjel 12.15: Budapest műsora.

RÖVIDHULLÁM

Éjjel 1—2.54 óráig 32.88 méterem.

Delibáb

H É T F Ő

december 29

6.40: **Ebresztő. Torna.**

7.00: **Hírek. Hanglemezek.** 1. Bachó István: A régi 1. honvédgyalogezred indulója (Mária Terézia 1. honv.-gy.-ezred zenekara, vez. Fricsey Richárd); 2. Dankó—Pósa: a) 'Szóke kislány esitt; b) Édes-kedvesfeleségem (Magyari Imre cigányzenekara); 3. Ivanovics: Kis esolnakom a Dunán lengedez, keringő (szalonzenekar); 4. Schröder: Indulódal (katonazene- és énekkar); 5. Murgács—Gyökössy: Fehér galamb száll a falu felett (László Imre); 6. a) Thern Károly: Ezt a kerek erdőt; b) Nyisd ki babám az ajtót; c) Piros alma esüng az ágon (Farkás Jenő cigányzenekara); 7. Bergmann: A szerelem királynője, keringő-ábránd (orgona: Marcell Pallotti); 8. Csernik: Tarantella (Erna Sack); 9. Rusconi: A gondolás dala (Tino Rossi); 10. Evans: A vesszőparipa lovagja, intermezzo (xilofonzenekar); 11. Delettre: Dal (Lucienne Boyer); 12. Nép-dalátíratok Noszeda Károly feldolgozásában (Vakok Homérosz Enekkara, vez. Schnitzl Gusztáv); 13. Ákom Lajos: Ma még (Ania Suli); 14. Bánffy György báró: Volt nekem egy szép szeretőm (Cse-lényi József); 15. Hadffy Hermann—Evva Ernő: Győzelmi „V” induló (Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara, vez. Pongrácz Géza).

10.00: **Hírek.**

10.15: **Szórakoztató zene.** (Rádió szalonzenekara.) 1. Adam: Ha én király volnék, nyitány; 2. Johann Strauss: Denevér, egyveleg; 3. Pretorius: 137. zsoltár (nagykórúsi ref. tanító-képző intézet énekkara, vez. Marton Barna); 4. Coates: Tamariszkusz, intermezzo; 5. Spanyol induló; 6. Csajkowskij: Olasz capriccio (Koncert fúvószenekar, vez. Keil Ernő). Hangfelvétel.

11.10: **Nemzetközi vízjelzőszolgálat.**

11.20: **Hanglemezek.** 1. J. S. Bach: Három kis előjáték

(harpsichord: Yella Pessl); 2. Koschat: Elhagyottan (hegedű: Erica Morini); 3. Chopin: Két etűd (zongora: Backhaus); 4. Dvorzsák: Indián dal (gordonka: Gaspar Cassado); 5. Bellstedt: Nápoly (pizzton: Willy Liebe).

11.40: „Petőfi szülőföldjének földrajzi érdekességei.” Irta Peja Győző dr.

12.00: **Harangszó. Fohász. Himnusz.**

12.10: **Lovászl Ferenc cigányzenekara. Közben**

12.40: **Hírek.**

1.20: **Időjelzés, vízállásjelentés.**

1.30: **Rendőrszenekar.** Vezényel Szöllösi Ferenc. 1. Kreutzer: Granadai éji szállás, nyitány; 2. Szöllösi Ferenc: Magyar dalok, egyveleg; 3. Kennedy: Mexikói szerenád; 4. Weninger: Bolgár népdalok, ábránd; 5. Seregi Artúr: Nálunk Budán, keringő; 6. Morena: A legjavából, egyveleg.

2.30: **Hírek.**

2.45: **Műsorismertetés.**

3.00: **Árfolyamhírek, piaci és élelmiszerárak.**

3.20: **Hanglemezek.** 1. Lincke: Nakiri lakodalma, nyitány (berlini német opera zenekara, vez. Lutze); 2. Egyveleg Weber műveiből (Paetzold, Peter Anders és a berlini filharmonikusok); 3. Di Capua: O sole mio (Tito Schipa); 4. Grever: A házikó, dal (Rosita Ser-rano); 5. Johann Strauss: Ezerégyéjszaka, keringő (berlini filharmonikusok, vez. Kleiber); 6. Lavotta—Jékey: Mezei bokréta (Udvardy Tibor); 7. Budai—Szilágyi: Csárdás a „Csárdás” c. operettből (Honthy Hanna); 8. Garmo: Csavargó dala (H. E. Groh); Schubert—Berthé: Három a kislány, bécsi dal (Elisabeth Schumann); 10. a) Erdőkön, mezőkön; b) Ellopták szívemet; c) Adj egy csókot (Kern—Molnár feldolgozásai, Molnár Imre); 11. Figedy Sándor: Magyar ábránd (Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara, vez. a szerzők).

4.20: „A kritikus hívatása.” Makay Gusztáv előadása.

4.45: **Időjelzés, hírek.**

5.00: **Hírek szlovák és ruszin nyelven.**

5.15: „Mindnyájunk gondjal.”

5.30: **Timkó Margit magyar nótákat zongorázik.**

5.45: „Mannerheim tábornagy. Finnország hőse.” Erdeős László százados előadása.

6.10: **Ilmleky László tánczenekara játszik.**

6.45: „A lévai ludfertály.” Pálkás Sándor előadása.

7.00: **Hírek magyar, német és román nyelven.**

7.20: **Hanglemezek Géey Barnabás zenekarának műsorából.**

7.40: „Erdély fővárosa a közegészségügy szolgálatában.” Közvetítés Kolozsvárról. Vezető Faragó Ferenc dr. egytanár és Budinszky Sándor.

8.10: **Operaházi zenekar.** Közreműködik Müller Mária kamaranékesnő. Vezényel Rajter Lajos. 1. Mozart: Figaro házassága — a) Nyitány; b) Cherubin áriája (Müller); 2. Götz: A makrancos hölgy, ária (Müller); 3. Dohnányi: Szimfonikus percek; 4. Wagner: Lohengrin — Elza álma (Müller); 5. Richard Strauss: Don Juan, szimfonikus költemény; 6. Kodály: Felszállott a páva, zenekari változatok magyar népdaltémára (bemutató előadás).

9.40: **Hírek.**

10.10: „Mindenből egy keveset.” Közreműködik a Rajkózenekar, Sthymmel Miklós tánczenekara és Manuel de Bianco (ének).

11.00: **Hírek német, olasz, angol, francia és esperantó nyelven.**

11.25: **Japán hanglemezek.** 1. Hasimoto: Nagy japán dal; 2. Hűzátok a lapátot, legények, japán balázzsal; 3. Tánccosnő dala; 4. Az ősi ére-nyek dícsérete, hazafias indulódal; 5. Japán dal; 6. Gyermekdal a szemről és látásról; 7. Abe Takeo Kira No Nikiesi lovag hűség dala, japán népi ballada; 8. A szigeti leány, dal; 9. Tokió népi tánc; 10. Jamada: Hazaszeretet, hazafias induló.

12.00: **Hírek.**

KASSA

6.40—11.00: Budapest műsora.

11.05—11.25: „Assisi Szent Ferenc karácsonya.” P. Szalóczi Pelbárt előadása.

11.25—11.40: Hanglemezek.

11.40—12.00: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00—6.10: Budapest műsora.

6.10—7.00: „Cinka Panna hegedűje.” Menyhért Sándor hangjátéka. Rendező Darkó István. Személyek: Cinka Panna — Isépy Natália; Mikes Kelemen — Marossy Lajos; Esze Tamás — Seress Gyula; — Virág Peti — Harsányi József; Quirini — Fischer Károly; Solari — Varga Béla.

7.00—éjjel 12.15: Budapest műsora.

K E D D

december 30

6.40: Ébresztő. Torna.

7.00: Hírek. Közlemények. Éternd. Hanglemezek. 1. Dezsőffy György: Legényvirtus, induló (Mária Terézia 1. honvédegyalogezred zenekara, vez. Fígedy Sándor); 2. Pistoia: Keringő (Girasola-zenekar); 3. D'Elia: Olasz ifjúság, induló (római pénzügyőrzenekek, vez. a szerző); 4. Donaudy: O del mio amato ben (Tito Schipa); 5. Schubert: Asz-dur impromptu (Paderewski); 6. Delette—Dhurltal: Szél barátom (Lucienne Boyer); 7. Monuszko: Tánc a „Halka” c. operából (zenekar); 8. Bücsi német népdal (Comedian Harmonists); 9. Volkman—Prsihoda: Keringő (Prsihoda); 10. Eröss Béla: Egykrajcáros levélpapír (László Imre); 11. a) Általmennék én a Tiszán; b) Még azt mondják; c) Nem loptam én életemben; d) De szeretnék, de szeretnék (Oláh Kálmán cigányzenekara); 12. Nápolyi emlék, egyveleg (Columbia-zenekar); 13. Kubányi György: Minek nézzek fel a magos egekre (Kubányi György); 14. Daloló honvédek: a) Lassan, kocsis; b) De szeretnék hajnalesillag lenni (MÁV Magyarság Férfikara, vez. Rajter Lajos); 15. Fahrbach: Széchenyi-induló (Mária Terézia 1. honvédegyalogezred zenekara, vez. Fígedy Sándor).

10.00: Hírek.

10.15: Hanglemezek. 1. Johann Strauss: Cigánybáró, bevonulási induló (berlini állami opera zenekara); 2. Künnecke: Dal (Peter Anders); 3. Erichsen: Tengerészkerítő (Odeon accordeon-együttes); 4. Lama—Bovio: Aranykőnyek, dal (Marta Jucci); 5. Winter: A keringő varázsa, egyveleg (Palladium-zenekar); 6. Mackeben: Filmdal (Zarah Leander); 7. Cesarini: Jőjj Firenzebe, keringő (Carlo Buti); 8. Galaverni: Galopp (I sei Vagabondi együttes); 9. Hehner: Jazzdal (Rosita Serrano); 10. Muek: Pillangó (Géczy Barnabás zenekara); 11. Királyszínházi emlék (operett-dalok; Fellegi Teri); 12. Robin—Rainger—Lakner: Fox a „Guliver” c. filmből (Angyal-Nagy Gyula); 13. Pete Lajos—Palmer Kálmán: Páros csillag az ég alján (László Imre); 14. a) Pántlikás kalapom; b) Vékony deszka kerítés (Cselényi József); 15. Hlatky Endre: a) Végigmegyek a Nagy-utcan; b) Betyáros kis kalapomat (Ráday László).

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

11.20: Hanglemezek. 1. Bellini: Norma, ária (Tancredi Pasero); 2. Verdi: Trubadur, ária a IV. felvonásból (Lombardi); 3. Turina: Bűvölet, részlet a „Fantasztikus táncok” c. műből (madridi szimfonikusok, vez. Arbos); 4. Gounod: Faust, részlet az V. felvonásból (Farnand Anseau, Fanny Heldy és Marcel Journet).

11.40: „Divattudósítás.”

12.00: Harangszó. Fohász. Hírnusz.

12.10: A József nádor 2. honvédegyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artúr. 1. Lehár: Horthy Miklós-induló; 2. Suppé: Költő és paraszt, nyitány; 3. Adorján Sándor: Muzsika szól, verbuválnak, magyar hangulatkép (összeállította és hangszerelte Seregi Artúr); 4. Járjay István: Szigetvár ostroma; 5. Ruttkay Aladár dalai (összeállította és hangszerelte Seregi Artúr); 6. Seregi Artúr: Szent István-induló. Közben

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.

1.30: Weidinger Ede szalonzenekara. 1. Kötscher: Katonanyitány; 2. Járai Richárd: Farsangi keringő; 3. Weninger Ernő: Pepito, intermezzo; 4. Losonczi Lajos: Toborzó; 5. Rubinstein: Fáklyatánc; 6. Becce: Szerenád; 7. Sie-de: Szerelmi üzenet; 8. Kálmán Imre: Cigányprimás, egyveleg.

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Ártólyamhírek, piaci és élelmiszérarak.

3.20: Banyák Kálmán hegedű zongorakísérettel. 1. Tartini—Kreisler: Változatok egy Corelli-témára; 2. Brahms: Keringő; 3. Paganini: Moto perpetuo; 4. Zsolt Nándor: Szatir és driádok; 5. Kreisler: Kínai tamburin.

3.40: „Rádió Juksa-pusztán.” Vidám történet a rádió gyermekkorából. Irta Mezössy Mária.

3.55: Török Márta zongorázik.

1. Richard Strauss: Scherzo; 2. Albeniz: a) Cordoba; b) Seguidilla; 3. Bartók: Szonatina.

4.15: „Bábszínház.” Előad Lakatos Emilia óvónő.

4.45: Időjelzés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

5.15: „Gróf Széchenyi István és a magyar sport.” Kammermayer Oszkár dr. előadása.

5.30: Rádiózenekar.

6.15: „Japán és az Egyesült Államok.” Somogyi József dr. előadása.

6.40: Kőczé Antal cigányzenekara keringőket és dalokat játszik.

7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.

7.20: Kőczé Antal cigányzenekara.

7.50: Köllügyi negyedóra.

8.05: Casella-trio. 1. Haydn: Trio; 2. Schumann: Trio, 63. mű.

8.55: „Széchenyi nyomában.”

Révay József dr. közvetítése.

9.25: Humoros hanglemezek. 1. Borders: Libuska, rheinländer (Willi Weiss); 2. Lake: Die Blubbernde Posaune (humoros harsonaszóló); Georg Lohmann); 3. Fryberg: Dorf-musik, keringődal (Hans Schindler); 4. Liszt: Második rapszódia (humoros éneketes, Cœur Dames).

9.40: Hírek.

10.10: Szórakoztató zene. (Rádió szalonzenekara Bertha István vezénylésével.) 1. Stroh-mayer: Új bor, nyitány; 2. Turi Tibor: Tavaszkiasszony, keringő (Marjaj Erzsébet); 3. Ganne: Fúrulyás Jancsi, részletek. Hangfelvétel.

10.35: A Royal Revü színház műsorából: Heinemann Sándor tánczenekara játszik.

11.00: Hírek német, olasz, angol, francia és finn nyelven.

11.25: Magyar nóták hanglemze-ről. 1. Gergelyffy Gábor: Légy enyém angyalom, andalگو (Orbán Sándor); 2. a) Egressy: Juhászlegény, szegény juhászlegény; b) Frank—Szabadi: Befordultam a konyhába, népdalok (Petőfi versei, Kiss Ferenc); 3. Szerdahelyi—Kulinyi E.: Kolozsvári kiskertekben, hallgató (Mindszenti István); 4. Kubányi György: Most kezdődik a tánc (Cselényi József); 5. Lakatos Flóris—Jávor László: Meggyógyit az éjjel (Kalmár Pál); 6. a) Túr a disznó; b) Kapitány úr sej haj; c) Tarka paszuly (Orbán Sándor); 7. Teghze—Gerber Miklós—Sághy Ilona: Gyógyítgatom a lelkemet (László Imre); 8. Morvay Károly—Szondy: Badacsonyi kéknelyű (Mindszenti István); 9. Harmath Pál: Asszonyhűség tisztavirág (Kalmár Pál); 10. A rátóti legények, népdal (Cselényi József).

12.00: Hírek.

KASSA

6.40—11.00: Budapest műsora.
11.05—11.20: „Szülők iskolája. Kössünk békét az ifjúságnak.” Pechyné Bartóky Mária előadása.

11.20—11.40: Hanglemezek.
11.40—12.00: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00—5.15: Budapest műsora.

5.15—5.40: „A régi kalendáriumtól a mai naptárig.” Major József előadása.

5.40—6.40: A 21-ik honv. gy. ezred zenekarának műsora, vezényel Hadányi Antal.

6.40—7.00: „Újví jökvánások.” Hunyadi György eszegeése.

7.00—éjjel 12.15: Budapest műsora.

SZERDA

december 31

6.40: Ébresztő. Torna.

7.00: Hírek. Étrend. Hang-
lemezek. 1. Faulwetter: Eljen
a baza, induló (Mária Terézia
1. honvédegylete zenekara,
vez. Friesay Richárd); 2. Esik eső; Réten, réten;
Szentirmay: Tíz pár csókot
(Bácz Zsiga cigányzenekara);
3. Lindsay-Theimer: Ha-
rangkeringő (bécsi Bohém-
zenekar); 4. Niel: Érika-
induló (fúvószenekar ének-
együttessel); 5. Mihály László:
Keresek egy esendes zugot
(Selymessi verse, Utry Anna);
6. Schönfeld: Mindig vidám-
an, polka (vidám falusi zene-
kar); 7. Varney: Kolibri-
keringő (Lucrezia Bori); 8.
Pedrollo: Alarcosok (Dino Oli-
vieri zenekara); 9. Ferri-
Biancheri: Dal a „Tenger
esillag” c. filmből (Galliano
Masfni); 10. Borchert: Ga-
vott-intermezzo (Hans Busch
zenekara); 11. Lehár: a) Mesze a nagy erdő; b) Volt,
nincs, fene bánja (Sándor A.);
12. Kramer: Klarinétszóló
(Kramer és szolistái); 13.
Seress-Csapó: Azt írta a
levelebe (Mindszenti István);
14. Charlie Kunz jazz-zongora-
egyveleg; 15. Fiala János:
Magyar induló (rendőrzene-
kar, vezényel Szöllösi Ferenc).

10.00: Hírek.

10.15: Szórakoztató zene.
(Rádió szalonzenekara.) 1.
Adam: A nürnbergi baba,
nyitány; 2. Csajkovszkij:
Gyermekalbum; a) A kis
gavallér; b) Mamácska; c)
Játékkatonák, előre! 3. Coa-
tes: Az önzó óriás; 4. Rész-
letek Johann Strauss művei-
ből (Kornold feldolgozása);
5. Wilken: Romantikus sze-
renád; 6. Jacobi: Menüett;
7. Buday Dénes: Slowfox; 8.
Eisemann Mihály: Három kis
darab.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszol-
gálat.

11.20: Hanglemezek. 1. Jary-
Balz: Oui madame, jazzdal
(Rosita Serrano); 2. Blon:
Virágsusogás (Odeon művésze-
zenekar); 3. Fries Károly:
Foxtrott (Christl Mardayn);
4. Robrecht: Álmodjunk, ke-
ringő (orgona); Gerd Thomas);
5. Mariotti: Tangódal (Enzo
de Muro Lomanto).

11.40: „Külföldi híradó.” Fel-
olvasás.

12.00: Harangszó. Fohász.
Himnusz.

12.10: Hanglemezek. Közben

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.

1.30: Horváth Elemér cigány-
zenekara.

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Árfolyámhírek, piaci és
élelmiszerárak.

3.20: Országos Postászenekar.
Vezényel Fördög János. 1.
Doppler: Két huszár, nyi-
tány; 2. Ziehrer: Hólabdák,
keringő; 3. Leoncavallo: Ba-
jazzók, ábránd; 4. Hanzsér
Zoltán: Udvari bál, keringő;
5. Kiss-Angyal Ernő: Magyar
hangulatkép; 6. Lehár: Pa-
csirta, egyveleg.

4.15: „Az év halottai.” Szil-
nyay Jenő előadása.

4.45: Időjelzés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és ruszín
nyelven.

5.15: „A mentők Szilvesztere.”
Dr. vitéz József Ferenc királyi
herceg előadása.

5.30: Honvédműsor.

6.10: Ravasz László dr. püspök
szilveszteri elmélkedése.

6.30: J. S. Bach: VI. kantáta.
(Uram, maradj velünk.) For-
dította id. Rajter Lajos. Éne-
kel a kelenföldi evangélikus
egyházközösség énekkara Wel-
ter Jenő vezényletével. A ma-
gánzólamokat Szalay Eszter,
Kerényi Irén, Záhony János
és Kristofcsák Ernő énekl.
Közreműködik Kocsis László,
mélyhegedű és Kapi-Králik
Jenő, orgona.

7.00: Hírek magyar, német és
román nyelven.

7.30: „Denevér.” Egy francia
vígjáték után írta Haffner és
Genée. Az operaházi előadás
I. és II. felvonásának közveti-
tése. Fordította Evva Lajos.
Zenéjét szerezte Joh. Strauss.
Vezényel Rubányi Vilmos.
Rendezte ifj. Oláh Gusztáv.
Személyek: Eisenstein — Lau-
risin Lajos; Rosalinda — Szil-
vassy Margit; Adél — Raffay
Erzs; Ida — Bordy Bella;
Alfred — Nagypál László;
Falke — Háromy Imre;
Frank — Maleczky Oszkár;
Blind — Szabó Miklós; Or-
lovszky — Sárdy János.

Az I. felvonás után kb.

7.55: Hírek magyar, német és
román nyelven.

A II. felvonás után kb.

9.20: Nagy Izabella és Básthy-
Badies Gyula magyar nótákat
énekel, kísér Sári Elemér ci-
gányzenekara. Nagy Izabella
számai: Simonffy Kálmán:
Hegedűnek, szépen muzsikál-
nak; Feketeszáru cseresznye,
népdal; Simonffy: Ez az én
szeretöm (Szelestey verse);
Dankó Pista: Hamis a ró-
zsám. Básthy-Badies számai:
Balázs Árpád: Szídnak az
emberek (Antal Iván verse);
Túl a Dunán Baranyában, népdal;
Garami Béla: Nem hiszek
a szerelemben (Pápai Molnár
Kálmán verse); Torday Bor-
bély Pál: Eltörtött a kerekem
(Vidrányi István verse). Hang-
felvétel.

10.10: Mikrofonnal színészeink
nyomában. Szilveszteri tarka
estek közvetítése a pesti Vi-

gadóból, a Zeneművészeti Fő-
iskola nagyterméből és a Ma-
gyar Művelődés Házából. Köz-
reműködik Gobbi Hilda, Hon-
thy Hanna, Kiss Manyi, Lázár
Mária, Raffay Erzs, Ania
Suli, Tamás Ilonka, Turay Ida,
Zimovyi Mária, Zsilley Margit,
Billesi Tivadár, Koréh
Endre, Kőváry Gyula, Pataky
Kálmán kamaraénekes, az
Operaház tiszteletbeli tagja,
Pártos Gusztáv, Pethes Fe-
renc, Szilvassy László és Ud-
vardy Tibor.

11.55: Gyula diák újévi közö-
nyűje.

12.00: Ejfélre szólnak a sza-
badkai harangok...

Majd: Himnusz.

Utána: Szózat. Elmondja Leho-
tuy Árpád.

Majd: Rákóczi-induló (Berlioz
feldolgozásával).

00.15: Tünc- és szórakoztató
zene. Nagy Izabella és Básthy-
Badies Gyula magyar nótákat
énekel, kísér Sári Elemér
cigányzenekara. Nagy Izabella
számai: Eresz alatt fészkel,
népdal; Thern Károly: Ezt a
kerek erdőt; népdalok:
A eszmámon nincsen kéreg;
Nékem olyan asszony kell...
Básthy-Badies Gyula számai:
László Imre: Veesernyére szol-
a harang (Pápai Molnár ver-
se); Pete Lajos: Megvert en-
gem (Falusy Gusztáv verse);
Nyisd ki babám az ajtót,
népdal; Háznak előtt mennek
el a huszárok, népdal; A falu-
ban nincs több szép lány, népdal.
Hangfelvétel. A Mária Te-
rézia 1. honvédegylete zenekara
Pongrácz Géza vezény-
léssel. — Tánclemezek.

KASSA

6.40—11.00: Budapest műsora.

11.05—11.25: „Magyar törtene-
lem 1941-ben.” Somosvári Ká-
roly előadása.

11.25—11.40: Hanglemezek.

11.40—12.00: Hírek magyar és
szlovák nyelven, műsorismer-
tetés.

12.00—4.15: Budapest műsora.

4.15—4.45: Szlovák hallgatók-
nak: Szockov András szlovák
népdalokat énekel, zongorán kí-
séri Jancsó Árpád.

4.45—6.10: Budapest műsora.

6.10—6.40: Márffy Vera és Benkő
Béla operett-dalokat énekel,
vezényel Fischer Károly. 1. Jarnó:
Az erdőszéleány, kettős. 2. Ka-
csóh: János vitéz a) Huska
dala; b) Francia királykisasz-
zony dala. 3. a) Lehár: Mo-
soly országa, Szucong belépője.
b) Lehár: Mosoly országa, Tea-
kettős. 4. Huszka: Gyergyói
bál. a) Kék szemed; b) Egy
szóra várok.

6.40—7.00: Tánclemezek.

7.00—éjjel 12.15: Budapest mű-
sora.

CSÜTÖRTÖK

január 1

3.00: Fohász. Szózat. Hanglemezek. 1. Babits László: Fohász — Ima a Kormányzóért (Sardy János); 2. Losonezy Dezső: Rapszódia (B. Fehér Miklós, hegedű); 3. Lavotta; Rég volt (Baranyai verse, Tamás Honka); 4. Lehár: Gígányszerelem, kettős (Szabó Lujza és Szedő Miklós); 5. Liszt: Erdősongás (zongora: Backhaus); 6. Pálóczi-Horváth Dezső: Szeretem a kertet (Orbán Sándor); 7. a) Rózsabokorban jöttem a világra; b) De szeretnék rámasz csizmát viselni (Nagy Izabella és Cselényi József); 8. Fígedy Sándor: Kurucz dalok és táncok (Mária Terézia 1. honvédegyezred zenekara, vez. a szerző); 9. Mihalik: Székely himnusz (Csanády verse, Dunakeszi MAV Magyarság Férfikara, vez. Rajter Lajos, orgonál Laczkovich János).

3.45: Hírek.

9—9.55: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Igét hirdeti Ravasz László dr. püspök.

10—11.10: Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi főplébániatemplomból. A szentbeszédet műse közben P. Varga László mondja. Énekel a templom énekara Berg Ottó vezénylésével.

11.15—12.15: Evangélikus istentisztelet a Deák-téri templomból. Igét hirdeti Keken András dr. lelkész. Énekeszmok a Dunántúli Énekeskönyvből.

12.20: Székesfővárosi Zenekar. Vezényel Rajter Lajos. 1. Liszt: Rurallia Hungarica, szvit; 3. Bartók: Magyar parasztdalok; 4. Kodály: Marosszéki táncok; 5. Viski János: Két magyar tánc. Közben

1.00: Mées László költeményéből ad elő.

1.45: Időjelzés, hírek, vízállás-jelentés.

2.00: Hanglemezek. Magyar művészelemek. 1. Erkel: Hunyadi László — La Grange aria (Szabó Lujza); 2. Liszt: Szent Ferenc a hullámokon jár (zongora: Marcel Ciampi); 3. Clement Károly: A gond (Koréh Endre); 4. Dohnányi—Uray: Gavotte és musette (hegedű: Zathureczky Ede); 5. Kodály: Pünkösddől (Ranolder Intézet énekara, vez. Csorda Romana); 6. Dohnányi: Nászkerítő a „Pierette fátolya” c. némajátékból (berlini állami opera zenekara, vez. Abendroth); 7. Poldini:

Farsangi lakodalom — Kálmán diák dala (Halmos János); 8. Hubay: Minek turbékoltok (Nagy Margit); 9. Bartók: Régi magyar táncok (zongora: a szerző); 10. Bárdos Lajos: Bács-bogojai táncdalok (Vox Humana énekpar, vez. Sümegh Miklós); 11. Csiky János: Panasz (Erdős verse, Udvardy Tibor); 12. Kodály: Hány János — Szegény vagyok (Nagy Izabella); 13. Rákóczi-induló (Berlioz feldolgozásában, szimfonikusok, vez. Stokowski).

3.00: Ruszin hallgatónak. 1. Ujévi köszöntő (Hodinka Antal egyetemi tanár előadása); 2. Ruszin népdalok (közreműködik Oszuszk Mária, Sockov András és Eugén Stepat (harmonika).

3.25: Melles Béla-zenekar. Vezényel Vincze Ottó.

4.35: „A silótakarmány szerepe a téli takarmányozásban.” Kovatsits László dr.

5.00: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

5.20: Miklóssy Irén kerlingöket énekel zongorán kíséri Unger Ernő. 1. Meyerbeer: Árnyék-tánc a „Dinorah” c. operából; 2. Johann Strauss: Tavasz hangok, keringő; 3. Lehár: Paganini, keringő.

5.40: „Jaj, azt álmodtam, hogy magyar író vagyok...” Laczó Géza csevegése.

6.00: Huszárjáték. A bevezető és összekötő szöveget írta Harsányi Zolt. Elmondja Bodnár Jenő. Közreműködik Palló Imre dr., az Operaház tagja, Vidák József cigányzenekara kíséretével.

6.40: „Magyar sajtó.” Kolosváry-Boresa Mihály dr., az Országos Magyar Sajtókamara elnökeinek előadása.

7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.

7.20: „Víg özvegy.” Operett három részben. Zenéjét szerzte Lehár Ferenc. Leon Viktor és Stein Leó szövegkönyve alapján rádiószinpadra alkalmazta Németh Antal dr. A verseket fordította Liszt Nándor dr. A rádiózenekart vezényli Fridl Frigyes. Rendező Németh Antal. Személyek: Zéta Mirkó báró, montenegrói párizsi nagykövet — Maleczky Oszkár; Valencienne, a felesége — Orosz Júlia; Danilovics Daniló gróf, követségi titkár — Lauris Lajos; Glavari Hanna, az özvegy — Honthy Hanna; Camille de Rosillon — Udvardy Tibor; Vicomte Cascada — Háromy Imre; Raoul de St.-Brioché — Mally Győző; Bogdanovics, montenegrói konzul — Rajnay Gábor; Sylvanie, a felesége — Berky Lili; Kromov, montenegrói tanácsos — Csontos Gyula; Olga,

a felesége — Haraszi Mici; Pricsics, ny. őrnagy, katonai attasé — vitéz Garamszeghy Sándor; Prascoia, a felesége — Gobbi Hilda; Nyegus, írnök a követségen — Gózon Gyula; Első, második, harmadik hölgy — Hódy Gitta, Kóry Judit és Romváry Gertrud; Első és második úr — Márkly Géza és Primusz István.

9.40: Hírek és sporteredmények. **10.15: Végli Sándor hegedűl, zongorán kíséri Nagy Alice.** 1. Tartini: A-dur szonáta; 2. Bartók—Szigeti: Magyar népdalok; 3. Paganini: La campanella.

10.40: Szórakoztató hanglemezek. 1. Johann Strauss: Császár-keringő (Erna Sack); 2. Curtis—Murolo: Addio bel sogno (Gigli); 3. A mogyorós arny leány dala, kubaí dal (Rosita Serrano); 4. Gordifero—Cardillo: Catari, film-dal (Tino Rossi); 5. Schultze—Liszt Nándor: Kívül a kaszárnyán (Én édes angyalom), dal (Kelly Anna); 6. Sztójannovics Jenő: Nimon, borsdal (Csóka Béla); 7. Galántai—Órsi: Ne kérdezd, ki voltam (Karády Katalin); 8. Sandor Jenő: Nem lehet azt parancsolni senkinek (Szenes verse, Kalmár Pál); 9. Sándor Jenő: Imádság már az is (Jávor verse, Utry Anna); 10. Lengyel Miska: Zimberi-zombori szépasszony (László Imre); 11. Sándor Jenő: Nem kell pénz a boldogsághoz (Orbán Sándor); 12. Komáromy—Hniezky: Kis mokus, foxintermezzo (Major Ida); 13. Llossas: Tango bolero (Géczy Barnabás zenekara); 14. Savino—Skinner: Cucaracha (Géczy Barnabás zenekara).

11.00: Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelven.

12.00: Hírek.

KASSA

8.00—9.00: Budapest műsora.

9.00—10.00: Egyházi ének a kassai Szent Erzsébet székesegyházból. Énekel a templom vegyeskara, vezényel Hemerka Ulrich, orgonál Filecsák Béla.

10.00—11.15: Hanglemezek. I. rész Operagyöngyök. II. rész Szórakoztató hanglemezek. — Közben **10.30:** „Verses beköszöntő az újévre.” Irta: Kőhegyi Imre. Elmondja Marossy Lajos.

11.15—11.40: „Az Újesztendőre.” Szabó Pál csevegése.

11.40—12.00: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00—12.20: Magyar nóták hanglemezről.

12.20—5.20: Budapest műsora.

5.20—6.10: A kassai Szalonzenekar műsora.

6.10—6.11 12.15: Budapest műsora.

PÉNTEK

január 2

6.40: Ébresztő. Torna.

7.00: Hírek. Közlemények.

Hanglemezek. 1. Kraul Antal: Magyar díszmenet, induló (József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara, vez. Szegő Sándor); 2. Csajkovszkij: Diótörő, virágkeringő (berlini filharmonikusok, vez. Borchard); 3. Schultze: Három piros róza (Lale Andersen); 4. Pécsi József: Keleti ünnepély (Radiola Koncertzenekar, vez. Majorossy Aladár); 5. D'Anzi—Bracehi: Ki tudja, filmrészlet (Assia de Busny és Vittorio de Sica); 6. Derksen: Matróz-szerelmem, polka (Freundorfer-zenek., vez. Olivieri—Frati: Indulódal (Dino Olivieri zenekara és milánói katonaezenekar); 8. Kókay István: Hiányzik valaki (Murgács verse, Kalmár Pál); 9. Eilenberg: Az első szívdobogás (Parlofon-zenekar énekgyűjtessel); 10. Sándor Jenő: Szerelmes vagyok én szépsszony magába (Nádor József verse, László Imre); 11. Kertész Zsigmond Lajos: a) Szép a rózsám; b) Hallod Zsuzsika (Magyar Imre cigányzenekara); 12. Ala: Tangódal (Carlo Buti); 13. Kramer: Rólad álmodom, keringő (Kramer és szolista); 14. Fényes Szaboles: Száz vágó, dal a „Tóparti látomás” c. filmből (Mihály verse (Simor Erzs); 15. Striezl József: Pozsonyi IV. honvédkerületi induló (Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara, vez. Fiedgy Sándor).

10.00: Hírek.

10.15: Hanglemezek. 1. Zieherer: A rezervista álma, egyveleg; 2. Katscher: Dal és keringő az „Epizód” filmből (Carla Carlsen); 3. Capolongo: Magányos út, nappali dal (Vittorio Parisi); 4. Tampieri: Madarak keringője (okarina: a szerző); 5. Dal és jödler (Ulrich Berner); 6. Mahr: Incelkedés, intermezzo harmonika (Pörschmann); 7. Lama—Bovio: Voglio bene a Maria Marja Jucci); 8. Gambardella: Dal (Emilio Livi); 9. Mateo: Fehér virág, tangó (Géczy Barnabás zenekara); 10. Walter—Illiczky: Boldogságra várni (Kazal László); 11. a) Józanságra nagy benem az akarat; b) Taresay Vilmos: Vásárhelyi híres promenád (Cselényi József); 12. Eröss Béla: Vannak el nem csókolt csókok (László Imre); 13. Hevesi József: Mecseki csárdás (Szondy verse, Kalmár Pál).

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

Déliab

11.20: Ravel: Valse nobles et sentimentales (Conservatoire zenekar, vez. Coppola).

11.40: „A sugarak százada.” Irta Kövesligetly Iván dr. egy. tanár.

12.00: Harangszó. Fohász. Hímnusz.

12.10: Buttola Ede tánczenekara. Közben

12.40: Hírek.

1.20: Időjárás és vízállásjelentés.

1.30: Szórakoztató zene. Előadja a rádió szalonzenekara, Bertha István vezénylessel. 1. Huszka: Operett nyitány; 2. Micheli: III. kis szvit; 3. Zeller: Madarász, egyveleg; 4. Gabhardt Rio: Jelmezbál, keringő; 5. Godwin: Román; 6. Ranzato: Japán babák.

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Artyóvámhírek, placi és élelmiszerárak.

3.20: Assisi Szent Ferenc Budai III. rendjének leányzenekara. Vezényel Schleicher Frigyes. Bevezetőt mond Hampel István rendi tanácsos. 1. Halmos László: Naphimnusz; 2. Deák—Bárdos György feldolgozása: Pásztorok; 3. Bárdos Lajos: Aranyszajú angyal, feldolgozás; 4. Kertész Gyula: Karácsonyra; 5. Népdalok: De szeretnék hajnalesillag lenni; Kimentem a selyemrétre kasszálni; Ablakomba besütött a holdvilág; Gerenceséri utca; 6. Bárdos Lajos feldolgozása: Kender-nóta; 7. Kodály feldolgozása: Volt nekem egy kis szarkám; 8. Bárdos Lajos feldolgozása: Csütörtökön viradóra; 9. Molnár Antal feldolgozása: Jázmbokor.

3.40: „A nyelveeske.” Klindáné Merényi Margit meséje.

3.55: Dr. Kárpáthy Sándor gondolkázik zongorakisérettel. 1. Marais: C-dur szonáta; 2. Molnár Antal: Régi dal; 3. Klengel: Saltarello.

4.15: „Diákfelőra.” Ferdinándy Mihály dr. előadása az 1867-es kiegyezésről.

4.45: Időjelzés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

5.15: A Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara, vezényel Pongrácz Géza. 1. Dobrai István—Galambos Károly: vitéz báró Unger Károly ezredese, induló; 2. Pécsi József: Karnevál, nyitány; 3. Ketelbey: A patak nimfái, keringő; 4. Svendsen: Román (hegedűszóló: Somogyvári György); 5. Pongrácz Géza: Baba-szvit; 6. Kockert: Egy reggel Sans-souciban, zenei vázlat.

5.55: „Az abádi révnél.” Dövényi Nagy Lajos elbeszélése.

6.20: Tabányi Mihály tangóharmonikahármasa.

6.35: Pusztai Sándor verseiből ad elő.

6.45: Fráter Lóránd dalai hanglemezzel. 1. Hívlak akkor is, ha nem jössz (Farkas Imre verse, László Imre); 2. Őszi róza, fehér őszi róza (Cselényi József); 3. Elmegyek ablakod előtt (László Imre); 4. Száz szál gyertya (Czöbel Minka verse (Varga Imre).

7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.

7.20: Az Operaház december 20-i előadásának közvetítése. Hangfelvétel. „Szóktetés a sztrályból.” Enekes játék három felvonásban, öt képből. Szövegét Bretzner K. F. után szabadon átdolgozta ifj. Stephanie. Fordította Hevesi S. Zenéjét szerette Mozart. Vezényli Ferencsik János. Rendezte Rékai András. Személyek: Szelim basa — Mally Győző; Constanza — Raffay Erzs; Blonde, Constanza komornája — Szabó Ilonka; Belmonte — Rösler Endre; Pedrillo, Belmonte szolgája — Sárdy János; Ozmin, a basa kertjének főfelügyelője — Kőrös Endre; Örvetető — Lakatos Sándor; Klass, hajós — Jászai András.

9.40: Hírek.

10.10: „Mesevilág a zenében.”

Hanglemezek. 1. Ravel: Ludanyó meséi, szvit (Conservatoire-zenekar); 2. Humperdinck: Jancsi és Juliska, operarészletek (berlini filharmonikusok); 3. Csajkovszkij: Csipkeróza, keringő (berlini filharmonikusok); 4. Kaesóh Pongrácz: János vitéz, ábránd (Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara, vez. Fiedgy Sándor); 5. Brückner: Dunai mese (Hans Busch zenekara); 6. Robin—Rainger: Az én hazám, lassú fox (Angyal Nagy Gyula); 7. Kark: A meseerdőben (szalonzenekar); 8. Robin—Rainger: Holdas éjfé, foxtrot a „Gulliver” c. filmből (Kuzal László).

11.00: Hírek német, olasz, angol és franczia nyelven.

11.25: Farkas Jenő cigányzenekara játszik.

12.00: Hírek.

KASSA

6.40—11.00 Budapest műsora.

11.05—11.25: „Szent István öröksége.” Gyuk Pál előadása.

11.25—11.40: Hanglemezek.

11.40—12.00: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00—3.40: Budapest műsora.

3.40—4.45: „Történelmi indulók és keringők.” A 21-ik honvéd gyalogezred zenekarának hangversenye. Vezényel Hadányi Antal.

4.45—6.20: Budapest műsora.

6.20—6.45: „Háromféle kisebbségi magyar tapasztalat.” Dr. Kramer Jenő előadása.

6.45—éjjel 12.15: Budapest műsora.

SZOMBAT

január 3

6.40: Ébresztő. Torna.

7.00: Hírek. Közlemények.

Hanglemezek. 1. Linka: Rákóczi emléke, induló (Mária Terézia 1. honvédegyalozred zenekara, vez. Fígedy Sándor); 2. a) Matók: Kertem alatt faragnak az ácsok; b) Putriban lakik a Sári; c) Rác Pali: Nem ütök a jogászt agyon (Kiss Lajos cigányzenekara); 3. Freundorfer: Nászkeringő (Freundorfer zenekara); 4. Rantsch: Hegyi vadászok indulója (katonazenés-és énekkar); 5. Farkas Jenő: Eltört az ezüsthangú tülkőm (Korányi verse, Cselényi József); 6. Granados: Második spanyol tánc (New Light szimfonikus zenekar); 7. Delibes: Coppélia-keringő (Galli-Curci); 8. Chopin: A forrás (zongora; Carlo Zecchi); 9. Warren: Dal (H. E. Groh); 11. Pistoia: Vidámság, gyorspolka (Sette Villici zenekara); 12. Le Soir: A kintornás dal (Majoros verse, Kelly Anna); 13. Delmet: Szép vagy, dal (Vanni Marcoux); 15. Cardoni: Kis nyitány (Dino Olivieri zenekara); 14. Dirner Gusztáv: Kicsi fehér meszelt szoba (Hódossy verse, László Imre); 16. Lehár: Most kezdődik, induló (Folyamerők zenekara, vez. Fricsay Richárd).

10.00: Hírek.

10.15: Szórakoztató zene. 1. Lehár: Dunai legendák, keringő (rádió szalonzenekara); 2. Morley: Vig fűttyős (Forrai kamarakórus); 3. Kochmann: Pizzicato polka (rádió szalonzenekara); 4. Lehár: Frasquita dala (Marjay Erzsébet); 5. Künneke: A mucsai nagybácsi, operettgyveleg (rádió szalonzenekara); 6. Grothe: Fox-induló (rádió szalonzenekara); 7. Thomas: Ergo hibamus (nagykörösi ref. tanítóképző-intézet énekkara, vez. Marton Barna); 8. Cremieux: Lassú keringő (rádió szalonzenekara); 9. Pörschmann: Signorina, pasodoble (rádió szalonzenekara); 10. Vincze Ottó: Néger dal (rádió szalonzenekara); 11. Pécsi József: Piccadorok felvonulása, induló (rádió szalonzenekara).

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

11.20: Magyar nóták hanglemezeiről. 1. Bánffy György: Kék nefelejt: Húzzad csak, keservesen (Magyarí Imre cigányzenekara); 2. Szentirmay: Hullámzó Balaton tetején (Berkes Béla cigányzenekara); 3. a) Aki a babáját; b) Kilukadt a kőtöm; c) Megy a gőzös (Kiss Lajos cigányzenekara); 4. Ki tanýája ez a nyárfás;

Ha megúntál kis angyalom szeretni (Bura Sándor cigányzenekara); 5. a) Szentirmay: Ritka búza, ritka árpa; b) Pengetős, lassú és friss csárdás (Magyarí Imre cigányzenekara).

11.40: „Mít nézzünk meg?” A történeti ercképeket a Nemzeti Múzeumban. Ismerteti Pásztori Balázné, dr. Alesulhi Katalin.

12.00: Harangszó. Fohász. Himmusz.

12.10: Beszúrt-zenekar. Vezényel Müller Károly. 1. Kéler Béla: Rákóczi-nyitány; 2. Lavotta Rezső: Falusi szvit; 3. Josef Strauss: A szitakötő, mazurka; 4. Bolzoni: Menüett; 5. Pécsi József: Bécsi egyveleg; 6. Urbach: Per aspera ad astra, induló. **Közben**

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.

1.30: Hanglemezek. 1. Verdi: Don Carlos, ária (Heinrich Schlusnus); 2. Wagner: Walkür, tűzvarázs (szimfonikus zenekar); 3. Bizet: Agnus Dei (Gigli); 4. Puccini: Pillangókisasszony, ária a II. felv.-ből (Bertha Kiurina); 5. Debussy: Menüett (gordonka; Pablo Casals); 6. Coppée: A hullám és a harang, dal (Panzer); 7. Reger: Mária bölcsődala (Erna Sack); 8. Richard Strauss: Rózsalovag, keringő (berlini filharmonikusok, vez. Kleiber); 9. Cuttilo—Schipa: Nápolyi dal (Tito Schipa); 10. Megy a juhász, ruszin népdal (ungvári liceum és tanítóképző énekkara, vez. Hladonik István); 11. Glinka: A pacsirta (zongora; Frédéric); 12. Williams: Vidalita, spanyol dal (Toti dal Monte); 13. Massenet: A festői jelenetek c. szvit IV. tétele (Palladium-zenekar, vez. Crean).

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Ártolyanhírek, piaci és élelmiszertárak.

3.20: A koncert Fűvőzenekar.

Vezényel Keil Ernő.

4.10: Ifjúsági rádió. „Kató testvérkéje.” Hörömpő Erzsébet hangjátéka. Vezető Kilián Zoltán. Előadják a gyermekszereplők.

4.45: Időjelzés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

5.15: „Filmesíttagok dalolnak.” Hanglemezek 1. Kókay István: Piros pünkösöd napján (Eggerth Márta); 2. Schubert—Melichar: Dal a „Lullaby” c. filmből (Gigli); 3. Serrano: Vidám vasárnap (Rosita Serrano); 4. Jary: Mindig szép a világ, dal (H. E. Groh); 5. Friml: Rose Marie, indián szerelmi dal (Emmilia Veldres); 6. Scotto—Koger: Szép asszonyok, filmdal (Tito Schipa); 7. Brühne: Dal a „Kék róka” c. filmből (Zarah Leander); 8. Mackeben—Beck-

mann: Bel ami (Willi Forst); 9. Buday—Hilim: Du bist das Glück (Erna Sack); 10. Caldieri: Néked dalolok (Tito Schipa); 11. Kreuder—Schwenn: Részlet a „Kora Terry” c. filmből (Röck Marika); 12. Grenet: Espabillate (Josephine Baker).

5.55: „A mai katonatszt egyéni sége.”

Győri Albert előadása.

6.15: Sára Valéria és Ignáth Gyula magyar nótákat énekel, kíséri Gáspár Lajos cigányzenekara. Sára számai. László Imre: Perbe szálltam a szívemmel; Darázs Miska: Érik a búzakalász; Ez a legény most kezd nekem tetszeni; Mértő: Repül a szán; Balázs Árpád: Édesanyám sírját (Balényi verse); Sándor Jenő: Hogyha néked hinni tudnék (Sághy Ilona verse); Kismadár dalol az ágon, népdal; Hull a fa levele (Herodekné verse); ismeretlen szerző zenéjére. Ignáth számai. Allaga Géza: Befűtta az utat a hó; Kis-kerék belyársárd, népdal; Mosonyi Mihály: Felleg borult az erdőre; Tizenhárom végből, népdal; Görgő Tibor: Züg az erdő; Teghze—Gerber Miklós: Altatgatom a szíve-temem az ormódí temetőn, népdal; Szentirmay: Vörös bort ittam az este.

7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.

7.20: „Innen-onnan.”

Hangképek.

7.50: „Siker lesz-e?” Ismeretlen zeneszámok bemutatója. Közreműködik a rádiózenekar Kulgár Tibor vezényletével, Kurti Károly ének- és Holéczy-együttes.

8.45: „Mit dugjunk el, ha jön a vendég?”

Szombathy Viktor vidám csevegése.

9.00: Solymossy Lajos jazz-zongoraszáma.

9.20: „Asszony vagy feleség.”

Jelenet. Irta Z. Szabó Béla. Rendezte Csanády György. Személyek: A férj — Szakáts Zoltán; A feleség — Bulla Elma, Hangfelvétel.

9.40: Hírek.

10.10: „Mikrofónhál.”

Táncrend: Csárdások — Pertis Pali cigányzenekara. Keringők — Pertis Pali cigányzenekara. Tánctemezek. Szabó Kálmán jazzhármasa. Csárdások — Pertis Pali cigányzenekara.

11.00: Hírek német, olasz, angol, francia és finn nyelven.

12.00: Hírek.

KASSA

6.40—11.00: Budapesti műsora.

11.05—11.25: „Fejnt voltam.”

Hután. Nyiresy Tichy Kálmán elbeszélése.

11.25—11.40: Hanglemezek.

11.40—12.00: Hírek magyar és szlovák nyelven. műsorismertetés.

12.00—éjfel 12.15: Budapesti műsora.

Bilcsi Tivadar „Nagyanyó tánerendje” című zenés összeállításban szerepel. (Vasárnap 7.40)

Müller Mária operariátka énekel. **Mozart, Wágner** műveiből. (Hétfő 8.10)

Révay József dr. „Széchenyi nyomában” címmel tart előadást. (Kedd 8.55)

Nagy Izabella magyar nótákat énekel a rádió Szilveszter-estjén. (Szerda 9.10)

A Délibáb hullámhosszán jelentik...

A RÁDIÓHALLGATÓ közönség minden egyes tagja díjmentesen megkapja a zenekritikus díszes rangját, ha végighallgatja január 3-án a 7.50-es műsorszámot „Lesz-e sikere” címmel ismert és ismeretlen slágermuzsikások szerzeményeit mutatja be a Rádió zenekara s az elhangzott műsorszámokból kell megítélni, hogy élet- illetve slágerképes lesz-e az új alkotás. Tessék bírálni és szavazni tisztelt hölgyek és urak.

KILIÁN ZOLTÁN, a Rádió gyermekelőadásainak népszerű rendezője „Gépművészetek” címmel rendkívül érdekes könyvet írt, amelyben a rádió, film és hanglezem technikai és esztétikai problémáival foglalkozik. A könyv minden rádióhallgatót, film- vagy hanglezemkedvőt igen fog érdekelni, mert számos olyan kérdésre ad világos, könnyen érthető választ, amely régen izgatja a gépművészeteket élvező közönséget.

A JÖVŐ HÉT (január 4-10) műsorában böngészve találtunk néhány érdekes számot. Vasárnap nagy magyar nótáestet kapunk a Zeneművészeti Főiskoláról Cselényi, Karáesyonyi Margit, Szántó Gyula, Varga Imre, Ignácz Gyula, Boros Jolán felléptével. Hétfőn „Halhatatlan tréfák” címmel vidám felolvasást hallhatunk. Kedden Herceg Ferenc és Móriéz Zsigmond egyfelvonásosait közvetíti a Rádió. Szerdán Koréh Endre vidám buffó-dalait lesz érdemes meghallgatni. Csütörtökön „Soproni nap”-ot kapunk, pénteken a Filharmoniai Társaság hangversenye ígérkezik érdekesnek, szombaton pedig a magyar tárogató együttes műsorát hallgassuk meg.

„INNEN-ONNAN” címmel a heti műsor legérdekesebb közvetítéseit kapjuk a rádiótól. Ezt a kitűnő műsorszámot érdemes lenne kibővíteni. Az erdélyi alagútfúrás, a ruszin gyermekek nótázása, a budai karácsonyafvásár hangképei olyan színesek, elevenek voltak, hogy szívesen hallottunk volna utána még néhány kis közvetítést.

Tamás Honka a Rádió Szilveszter-estjén szerepel. (Szerda 10.10)

Honthy Hanna a „Aigözvegy” híres címszerepét énekl. (Csütörtök 7.20)

Koréh Endre Mozart „Szóktetés a szerályból” című operájában szerepel. (Péntek 7.20)

Szombathy Viktor vidám eszevését olvassa fel a mikrofón előtt. (Szombat 8.45)

Hagyatéék

Irta: RÓNAY GYÖRGY

Emma Parádon nyaralt, ott érte utól a sürgöny. Csomagolt s a legközelebbi vonattal fölutazott Pestre. Útközben Lajos bácsira gondolt, kegyelettel és meghatóttan; elképzelte, amint felöltöztetik és beteszik a koporsóba. Régen látta utoljára, van már nyolc esztendeje. Tudta, hogy nyugalomba ment s hogy Budán lakik, túl a Gellért-hegyen, saját öröklakásában. Ez aggodalommal föltötte el; este hat óra, mire a vonat a pályaudvarra ér, hogyan fogja megtalálni Lajos bácsi lakását? És vajjon ott találja-e a testvéreket? S ha nincsenek ott, hogyan bírja ki az éjszakát magánosan abban a lakásban, ahol tegnap holtan találták Lajos bácsit? Így tépelődött, levette, újra föltette szemüvegét. Egy pillanatra arra gondolt; taxin fog kimenni a lakásra; a következő pillanatban fölháborodva utasította el ezt a lehetőséget. Sebes mozdulattal kinyitotta kopott kizitáskáját, elővette erszényét és megszámlálta a pénzt. „Spórolni kell” — suttogta s egyszerre eszébe jutottak a verebek; vajjon ki eteti majd Parádon a verebeket? Ez volt egyetlen szórakozása; reggelire csak kávéval ivott, kiflijét félretette, kirakta a napra, hogy jól kiszáradjon; délután kiment a sétányra, leült a padra, szétmorzsolta a száraz kiflit és a morzsákat elhintette a verebeknek. „Igaz, a verebek...” Elővette a táviratot, aggodalmasan, figyelmesen végigolvasta. „Lajos bácsi meghalt, azonnal gyere. Imre.” Kezét ölébe ejtette, nedves szemmel nézett ki az ablakon.

„Szegény” — gondolta — „szegény, jó Lajos bácsi!” Gondolva nyugtalanság fogja el. Lehet, hogy fátyolt kell vennie, esetleg fekete harisnyát is; mozgó szájjal számolta, mennyibe kerül majd. Az emberek meghalnak — tűnődött, — mennyi költség jár ezzel, mennyi előre nem látott kiadás! „Még ha örökölnék valamit! De szegény jó Lajos bácsinak igazán nem volt semmije. Szegény volt mindig, mint a templom egere.”

Szegény Lajos; mindig így emlegették. Sajnálták, szerettek volna segíteni rajta; néha névtelenül kisebb összegeket küldtek neki. Emma emlékezett rá; egy időben, nyolc éve, amikor Lajos bácsi nyugalomba ment, egy álló esztendőn át minden hónapban hat pengőt küldött neki. Ma is örzi még a verényeket. Szegény Lajosnak egyetlen rezeklés volt az élete, fizetését elnyelték az ifjúkori adóságok. Ezekről ugyan senki nem tudott semmi részletet; senki nem emlékezett rá, hogy Lajos bácsi ifjúkorában kicsapongott, lóversenyezett, kártyázott vagy

ivott volna. De annyit panaszkodott, annyit sopánkodott miatta, hogy el kellett hiinni. Egyszer fölajánlották, hogy kifizetik adósságait vagy egyezséget kötnék a hitelezőkkel. Lajos bácsi sértett önérzettel utasította el az ajánlatot. „Az én gondom, az én gondom” — mondta és sebesen pislogott; ez volt a fölindulás jele nála, — „majd én elriselem, amivel az élet sujt”. Lassan beletörődtek a helyzetbe. „Szegény Lajosnak nehéz természete van” — mondták és karácsonyra, névnapra, születésnapra inget, kalapot, cipőt, nyakkendőt küldtek neki, s Emma egyszer két pár hosszúszerű harisnyát. „Szegény Lajos bácsi” — sóhajtott. — „jobb neki, hogy véget ért a szenvedése”. S elhatározta: kitesz magáért, különösen szép koszorút rendel, tíz pengőért, fehér rózsából; „persze szalaggal együtt” — tette hozzá.

Hosszú villamosozás után kiért a lakásba. A rokonok, testvérek már várták. Judit, a sógornője hűvösen üdvözölte; soha nem szívelték egymást. Judit fiatal volt, kölnit használt és gyöngén festette a körmeit. Most uzsonnát készített, sárgadinnyét szelt föl, vajjal kent a kenyérrre.

— Egyél, Emma — kínálta, — biztosan megéheztél az úton.

Emma illetlennek találta, hogy egyik ebben a lakásban. Azután eszébe jutott; így megtakarítja a vacsora árát. Szabadkozott, leült, mohón ette a vajaskenyéret. A férfiak halkán beszélgettek, dohányszagot; az asszonyt várták, aki havonta egyszer takarítani járt Lajos bácsihoz, szegényhez. Ő tudta, hol vannak a kulcsok. Mert a két belső szoba zárva volt, oda nem tudtak bemenni.

Az asszony végre megjött, gyászosan, sopánkodva.

Négykézlábra állt, fölemelte a parkett egyik kockáját s az üregből elővette a kulcsokat.

— Félt szegény a rablóktól — magyarázta, — azért dugott úgy mindent. Pedig nem volt szegénynek semmije, sajton élt, avasszalonnán, meg száraz kenyéren. Mindenét elvitték a hitelezők.

A legidősebb testvér átvette a kulcsot. — És mondja, Kovácsné, mi van ebben a két szobában? — kérdezte. Az asszony a mennyezet felé fordította szemét, kezét mellére szorította.

— En nem tudom — mondta. — En oda soha be nem léptem. Hogy is léptem volna! — borzongott. — Megölt volna szegény jó méltóságos úr.

A testvér előre ment, kinyitotta az ajtót. Retódultak a szobába, álmélkodva, megdöbbenve néztek körül. A fal men-

tén föltornyozva apró zsákok álltak, rajtuk kis cédulák: „cukor“, „rizs“, „só“. Odébb, mint egy fal, mosószappan egymásra rakva, hihetetlen mennyiségben. Azután újságok, föl a mennyezetig, dobozok és üvegek; odébb fölbontatlan sardíniás dobozok, halkonzervek, pástétomok, méz megikrásodva vagy harminc üveggel, két hatalmas bödön színig tele megbarnult, büdös zsírral, több üveg dióolaj, átzsírozódott papírzsákokban avas mák s a sarokban egy halom mogyoró. Emma szédelegve botorkált a kincsek között, szíve lüktetett, úgy érezte, gonosz varázslatot üznek vele, belecsöppent egy elvarázsolt országba. Szemét dörgölte, aprókat sikoltott, sóhajtozott s egyre azt hajtogatta: „Szent ég!“ „Szent ég!“

Aztán szaladt a föbbieket után, át a másik szobába.

Az ajtóban megtorpant. Furcsa felhőbe került, behángyta szemét, olyan volt, mintha egy fátyolt hűznának el arca előtt; hanyorogva fölnézett s látta: molyok repülnek el mellette, sűrűn, felhősen, lomhán, akkora molyok, amilyeneket soha életében nem látott. A testvérek sorra lárták fel a szekrényeket, mindegyikből molyfelhő csapott ki.

Végre előre merészkedett, a szekrényekhez. A polcokon görnyedező tornyokban állt a fehernemű, rengeteg ing, hálóing, harisnya, zsebkendő; Emma már föl sem fogta ezt; mintha látomások villannának elé, vagy egy szétszakadozott film szeszélyes kockái. Abrajáró módjára követte a testvéreket. Látta a cilindereket, négy cilindert egymás mellett, aztán látta a két díszmagyart, a huszonnégy pár cipőt, a megszámlálhatatlan mennyiségű ruhát, egy lapos szekrényben a molyrágta szöveteket, téli és nyári ruhákat, a két sárga és két fekete eszímát, a tizenkét nadrágszíjat aztán jöttek a dobozok: számtalan doboz gomb, tű, cérna, toll, egy hatalmas doboz vatelein, egy női kalapskatulya színig rajzszeeggel — Judit nem bírta tovább, kirobant belőle a nevetés és még tovább, egy zsáknyi levélpapír és boríték, egy csomó forgalomból rég kiront különféle bélyeg, több száz iv miniszterpapír... Emma szédült. Méreg forrt benne, elhomályosult előtte a világ, eszébe jutott a két pár hosszúszerű harisnya, a hari

hat pengő egy egész éven át s az is, hogy amit ő gyűjtött otthon, a szűk kis szobában, a toll, a rajzszege, a kalaptű, a selyem és rászón, a sámfa és a dobozok, fiolák, üvegek; mindez milyen siralmasan, nevetésesen kevés ehhez a képtelen gazdagsághoz képest.

Judit csilingelve nevetett s a nevetés mindenkire átragadt. Nevettek, felszabadultan, jólesően, megbocsátón és szerellett, mintha örülnének, hogy Lajos bácsi így rászedte őket, mintha remek tréfa volna az egész s Lajos bácsi valahol most elmosolyodik az ő mulatságukon. Fölháborodott, hátracsapta fejét, sikoltva szaladt feljűk, megállt Judit előtt.

— Csak vihogj! — kiáltott. — Csak röhögjétek, ó ti... De én hari 6 pengőt fizettem neki, a keserres keresetéből és harisnyát vettem neki, tudod... és most nézz ide!

Vijjogva futott a szekrényhez, kirántotta a két pár hosszúszerű harisnyát, meglengette, lehajlította a földre, toporzékolva rájuk tiport. Azután összeomlott, leroskadt az egyik poros székre, tenyerébe temette arcát és sirt.

A testvérek megdöbbenre nézték.

A legidősebb odament hozzá, megsimogatta, vigasztalta.

— Ne sirt, Emma. Nyugodj meg. Akarod, hogy neked adjuk? Nézd, ha akarod, mindent neked adunk. Lemondunk róla, legyen a tiéd.

— Ó, milyen jók vagytok ti! De... én ezt nem fogadom el! — kiáltott. — Hanem ha...

Bátortalanul, riadtan elhallgatott.

— Mondd — biztatta a testvér. — A pénzt akarod? Azt is neked adjuk. Hét-ezer pengő.

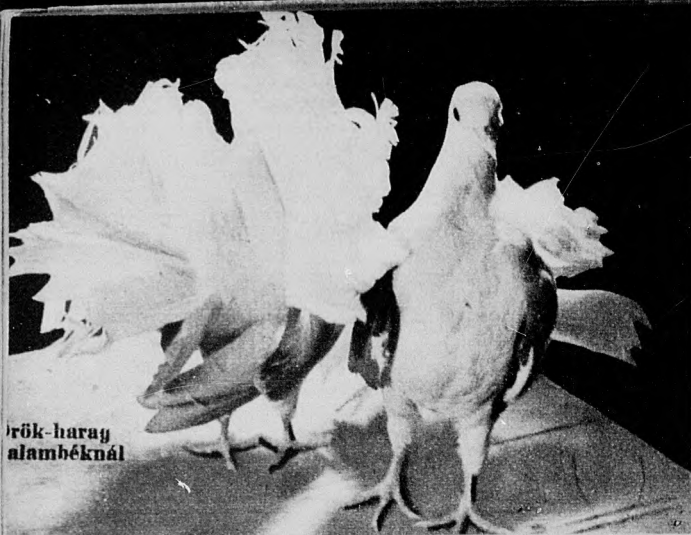
Emma fejét rázta.

— Nem — mondta halkán. — Hanem...

Föllállt, az egyik szekrényhez ment, egy csomó pánllikára mutatott, amivel az ablakokat szokták körülszegni lég-huzat ellen. — Ha ezt mind nekem adjátok... Ha erre nem osztozunk... Úgy szeretném. Mert ebből nekem még semmi nincsen...

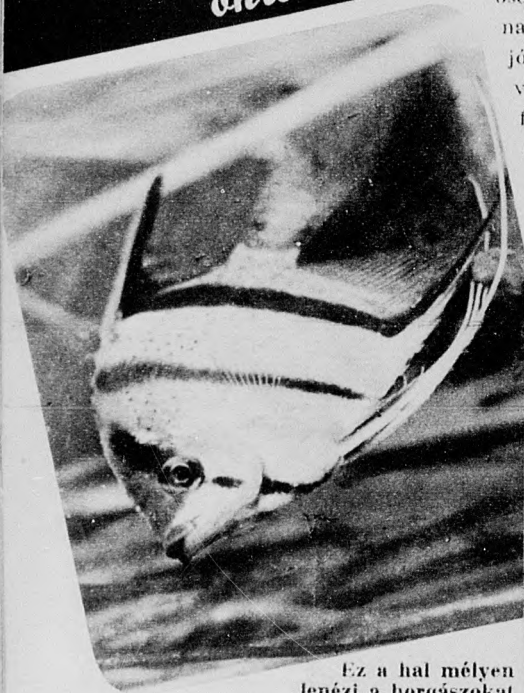
Szemérmesen lehajlította fejét, doboló szívvel várt. S amikor látta, hogy elmosolyodnak és bölintanak, boldogan, ujjongva kacagni kezdett.

örök-harag
alambéknál

Hogy vélekedik önről a kutyája?

Ez a hal mélyen
lenézi a horgászokat

Egy szép karácsonyi-legenda szerint a nagy ünnep éjjeli órájában emberi hangon szólalnak meg az állatok. Érdekes és izgalmas lenne megtudni, hogy négylábú barátaink miként vélekednek rólunk. Mi a véleménye úrnőjéről a puha mozdulatokkal

osonó házi círmosnak s mit mond jó vagy rossz kedvünkről ördög-fekete kedvencünk, a gubancosszórú puli.

Nagy meglepetésekkel szolgálna nekünk egy ilyen titokhallgató éjjeli őrző. Kiderülne: minden két lábbon járó önérzetünk ellenére sem vagyunk nagy tekintélyek háziállataink előtt. Az állat ösztöne csalhatatlan, pózainkat, jelmezünket tisztán értékeli. Könnyen elképzelhető, hogy ebünk a következő véleményt nyilvánítaná ki rólunk:

— Gazdám fontoskodó, lágyszívű zsarnok, akit úgy pórásra lehet fogni, ahogy egy kutya akarja. Szigorúsága létszükséglet velünk szemben. A családban ugyanis csak a kutya előtt van tekintélye.

A macskabarát ismerős úrhölgyről így nyilatkozhatna házi cicája:

— Remek, hűséges, ked-

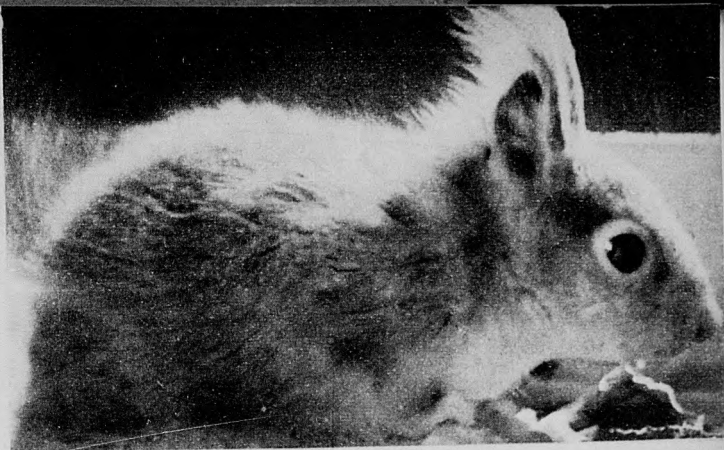
Elegáns, de
kieszi ez a
legénylakás

ves gazda. Kitűnően idomítottam, már dorombol is sokszor s ha egyedül vagyunk, miau-miauzik is. Ám nem szeretem, hogy tejesesészémből ő is eszik...

Hogy papagájunk, kettrecbe szorított kanárimadarunk miként vélekedne rólunk, börtönöri gyengédségeinkről, arról nem szükséges írunk. De mi a véleménye lakásunk otthonosságáról a szekrény alatt kaparászó egérnek? Titok, amely van olyan érdekes, mint Greta Garbo fagyókúrája, de megoldására valószínűleg soha nem fogunk rájönni.

Habár az állatok beszédét egyelőre nem fogjuk megérteni, azért jó lesz, ha barátságosan bannunk velük. A rendes em-

Ő is tud ábrándozni

Rémés ez az influenza

ber ott kezdődik, ha a kutyájának is jó véleménye van róla. (Gy.)

A fekete ürdögök unokája
(Jónás képek)

Rám azt mondják, hogy rava-sz macska vagyok. Igaz?

TÓBIÁS KAPITÁNY

Írta: VAÁD FERENC

A baj már ott kezdődött, hogy Balambér, a hajóinas, beteg lett. A hideg rázta és úgy vacogott a foga, hogy még a fedélzeten is hallani lehetett. Alfonz, a kormányos káromkodott. Vasárnap volt s délutánra ragyogni kellett a hajónak, a „Sirály”-nak, mert a kapitány vendéget várt. Szóval, ott horgonyoztunk a móló végénél s még a gépházba is lehallott Alfonz káromkodása, hogy mindent neki kell és egyedül végezni. Söpörni, sikálni, rezet pucolni — nem tartozik a hajósélet gyönyörei közé s szidta Balambért, mint a vihart. De az, szegény, csak vacogott s így neki. Alfonznak kellett aznap még a kapitány kabinját is kitakarítani. Csapkodva dobált mindent a helyére s legvégül még a lavort kapta föl a mosdóról, hogy a szappanhos vizet a fedélzetről a tengerbe borítsa. Igyekezett fel a lépcsőn — így mesélte később nekünk, — aztán, zsuppsz, meglódította a lavort a tenger felé. Repült a víz, szikrázott a napfényben, de Alfonzban hirtelen elhűlt a vér. A vízzel együtt a kapitány fogsora is repült a levegőben, mintha még vigyorgott is volna — aztán egy nagy loccsanással elmerült a tengerben. Alfonz úgy állt ott az üres lavórral a korlát mellett, mint a bambaság szobra. Mi lesz most?! Lassan a hajó vége felé fordította a fejét, ahol Tóbiás kapitány egy nyugágyon heverészett és az újságját olvasta. Fel sem pillantott. Alfonz csak bámult rá, de nem mert neki szólni, hogy mi történt. Mert rettenetes ember volt ez a kapitány! Arra is ké-

Egész esztendőre el van látva

sok hasznos tanáccsal, ha megveszi a Forrás-nyomda

1942. évi naptárát.

Megtanít arra, hogyan szerezhetjük be leggyorsabban állampolgársági, születési, házassági, erkölcsi bizonyítványainkat, hasznos tanácsokat ad az egészség megővésére, lakásunk tisztántartására, a háztartási eszközök gondozására.

A 48 oldalas kemény lemezre erősített előjegyzési naptár ára 16 fillér. Kapható Tolnai Világlapja lapkihordóinál. Megrendelhető 16 fill. vételár és 10 fillér portó előzetes beküldése ellenében a „Forrás” Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat Rt. könyvesboltjában, Budapest, VII., Dobány-utca 12. Az összeg postabélyegben is beküldhető.

pes volt, hogy egy hétig sem engedte le a hajóról azt, akire megharagudott, még ha megveszethet is egy pohár pálinka után. Szóval Alfonz nem mert szólni, csak ment vissza a kabinba, lábujjhegyen s letette az üres lavort. Akkor már látta a poharat, amibe Balambér mindig tenni szokta a fogsort, de késő volt. És csak szidta magában a világot és a kapitánynak azt a buta szokását, hogy minden mosdásnál benne hagyja fogát a vízben. Mert persze, hogy ő is tudott róla. Mindnyájan tudtuk ezt a szokását a kapitánynak, de hát Balambér volt a szobainas s így nem esoda, hogy Alfréd megfélemlített róla, mikor rengeteg dolga mellett neki kellett még a vizet is a tengerbe önteni. Es ő öntötte a fogsorral együtt. Lejött hozzánk a gépházba s még mindig halottsápadtan elmondta, hogy mit csinált. Agyon akartuk verni. Hogyne! Hiszen tudtuk, hogy mi is megisszuk a levét szórakozottságának, hogy a fogsorért mindenki bűnhődni fog, aki csak a hajón van. Mondom, agyon akartuk verni, mikor Sámson, a fűtő, egyszer csak elkezdett röhögni. Na, most aztán fogadhatod te a menyasszonyt! — röhögött Alfonz felé és mi megértettük, hogy mire céloz. De én éppen ezért lehurrogtam, mert tudtam, hogy kutya viharon fogunk még addig keresztül menni. Várjunk csak meg! Es vártunk. Csodaszép tavaszi idő volt, a „Sirály” szikrázva, frissen festve ült a vízen, szinte mosolygott, de egyszer csak, úgy dél felé, el-sötétedett felettünk az ég. Tóbiás kapitány észrevette, hogy nincs meg a fogsora. Már lent ordított a kabinban, aztán törtetett fel a lépcsőn, mint a hurrikán. Döngött alatta a deszka, amint toporzékolva felordította az egész hajót a fedélzetre — még szegény Balambér is ott vacogtatta a fogát hármunk között — de hiába. Az inkuizíció sem tudta volna már előteremteni a fogsort. Alfonz úgy tagadtott, mint egy gyilkos. Hogy ő csak a vizet öntötte ki, de a fogakat nem látta. — Hogy a vihar sülyesszen el benneteket! — ordította Tóbiás kapitány, persze sokkal cifrábban, s egysor fogával tátogó szája olyan komikus volt, hogy Sámson, aki folyton a menyasszonyra gondolt, minden erőlködése dacára is elmosolyodott egy pillanatra. — Te még röhögsz?! — mennydörgött rá úgy a kapitány, hogy elvörösödött a nyaka. Te nagysörényű patkány! Azt hiszed, te is erős vagy?! Úgy beleváglok a tengerbe, hogy a halak sem szednek össze! Takarodjatok a szemem elől, mert mind-

nyájátokat meggyilkollak! Úgy ordított, hogy a kéményen lepatogott a festék, de azért nem mozdultunk. Nem mertünk. Álltunk tovább feszes vigyázatban, csak Balambér vacogott, mire a kapitány fordult meg és takarodott le a fedélzetről. Mint a lavina, úgy dübörgött a lépcsőkön a kabinja felé. Csak néztünk utána meg egymásra s mikor fél óra múlva Alfonz lemerészkedett hozzá, hát ott ült a rumosüveg mellett. Nagyon el volt keseredve. Hogyne lett volna! Meg is értettük mi ezt. Akkor délutánra várta Zelenka kisasszonyt, aki már olyan félhivatalos menyasszonya volt Tóbiás kapitánynak s hogyan mutatkozzon most előtte egy sor foggal, mikor idáig mindig kettőt hordott a szá-jában. Igaz, nem volt ő már olyan fiatal legény, úgy ötven felé járt, de akkor leghíűbb a Térfiember. És Tóbiás kapitány is elhatározta, inkább örökre agglégény marad, de nem áll így szégyenszembre Zelenka kisasszony elé. Ordítva mondta ezt, miközben kiadta a parancsot, hogy tagadunk le, mondjuk, hogy elutazott, hogy meghalt, vagy mondjunk, amit akarunk, de ő estig ki nem bújjik a kabinjából. Csapkodott, itta a rumot és magára zárta az ajtót. Nekem jutott aztán eszémbé, hogy el kellene menni Zelenkákhoz valamilyen mesével, hátha elhalasztják a vizitet. El is mentünk Sámsonnal, de már nem talál-tuk otthon őket. Még máshová is mehettek látogatába, és pont három órakor feltűntek nálunk a molón. Jöttek, kalaposan, kifeszített napernyővel s a sok selyemszoknya csak úgy suhogott rajtuk! Mert ketten voltak. Egy nagyon öreg tanti kísérette mindig Zelenkát, aki pedig már szintén nem volt fiatal eszírke. Hegyesorrú, száraz vénkisasszony volt ez a Zelenka, de nagyon kényes és rátartó természetű. Mikor meg-mondtuk neki, hogy Tóbiás kapitány-nak, bár végtelenül fájlalja, de nem áll módjában fogadni őket, hát úgy felvágta a fejét és úgy végignézett rajtunk a nyeles szemüvegén keresztül, hogy majd elsüllyedtünk a víz alá. Halálosan meg voltak sértve s mi hárman, frissen bo-rotválkozva csak pirultunk, amikor a kapitányunknak átadandó üzenetükben kioktatták őt az úri modor természetéről hölgyekkel szemben. S mintha meg-éreztek volna, hogy mi mindezt úgy sem mondjuk el Tóbiás kapitánynak, más-nap reggel küldőncel még egy levelet is küldtek a hajóra. A levél tartalmát sohasem tudtuk meg, de szörnyűség áll-hatott benne, mert Tóbiás kapitány, ak-kor ébredve a rum mámorából, úgy ron-tott ránk, mint a végítélet. Most jött a hadd-el-hadd! A rettenetes rapport után egy álló héten keresztül úgy dol-goztatott bennünket, hogy ha meg-engedte volna, még akkor sem lett volna

Déliháb

ARANSZÓKE LESZ,

ha az Eisner-féle Eau Radiéusét használja.
Barna vagy fekete haját nyer az Eisner-féle dió kivonattól. Ára 2.— pengő.
Naponta postai szétküldés.

EISNER GYULA drogeria, főhercegi kamarai szállító. Budapest, VI., Andrassy-út 37 szám

kedvünk kimenni a partra és meginni egy pohár pálinkát. Már elhatároztuk, hogy fellázadunk és lezárjuk őt a hajó-fenekre, amikor váratlanul faképnél ha-gyott bennünket. Szerelmes volt-e Ze-lenkába vagy csak a szégyenérzése volt nagy és nem akart többé a szemünk elé kerülni? — nem tudtuk, de felment a Társasághoz, hogy őt azonnal helyezték el a partijáratról. Kérését teljesítették. A vadonatúj „Sarkesillag” vezetésével bízták meg s másnap már indultak is Honolulu felé. Könyörögtünk neki, vi-gyen bennünket is magával, de ránk sem hederített s csak a móló végéről bá-mulhattuk mi négyen. Balambér, Sám-son, Alfonz és én, hogy mint tünik el lassan a „Sarkesillag” a láthatáron. Tóbiás kapitányt azóta sem láttam; ti-zenöt éve is van már ennek. De Zelenka kisasszony még él. Isten ugye! A mult héten fedeztem fel, itt lakik a kikötő fölött, a hegyoldalban s alig változott valamit. Még mindig kisasszony, csak egy öreg eselédasszonya van és két pa-pagája. Bementem hozzá, de amikor a zongorán megláttam Tóbiás kapitány fiatalkori fényképét, majdnem elájul-tam. — Mi az, jó ember? — nyúlt felém Zelenka kisasszony és furesen esillogott a szeme. — Semmi, semmi — feleltem ud-variasan, — de mintha ezt az areot már láttam volna valahol — Ő — révedezett el tekintete a fényképen. — Ő az én drága vőlegényem volt, a „Sirály” gőzös kapitányja, de egy vihar a Csendes-óceánon lesodorta a tengerbe és hősi halált halt... Így mondta, s ha így mondta, biztosan jobban tudta, mint én, aki sohasem lát-tam a „Sirály”-t olyan messze a parttól, hogy el ne lehetett volna olvasni az or-rára festett betűket. Persze, ezt nem mondtam meg Zelenka kisasszonynak, sem azt, hogy éppen tegnap hallottam hírt Tóbiás kapitányról. Birkákat te-nyészt Ausztráliában, megnősült és jobb egészségre örvend, mint valaha...

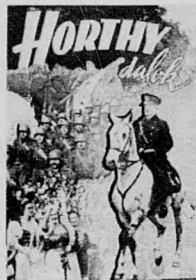
*Csodás hatású arcszépítő
és finomító a Földes
Margit-crème*

MŰKEDVELŐK! MAGYAR FARSANG

címmel pompás könyv jelenik meg s tartalmazza mindazt, amelyre a műkedvelőknek szükségük van: magyarázatot az előadások rendezéséhez, utasítást a színpadi játék során előforduló számtalan kérdéshez, húsz felvonásnyi játékszöveget (három-, két- és egyfelvonásos), verseket, konferánszminiókat, kottákat. Ujítása ennek a 200 oldalas könyvnek, hogy a színpad díszletelését, a szereplők ruháját rajzzal magyarázza meg s minden darabhoz részletes rendezői utasítást ad.

A MAGYAR FARSANG

ára 1 pengő 50 fillér. Megjelenik a Magyar Népművelők Társasága kiadásában. Máris megrendelhető Budapesten, VII., Dohány-utca 14 szám alatt.

Megjelent

Volly István kitűnő gyűjteménye

HORTHY-DALOK

A Kormányzó Ur alakja köré fonódott nép- és katonadalok dúsan illusztrált kiadása **Hankiss János** egy. tanár előszavával. A 96 oldalas daloskönyv ára fűzve **48 fillér**, díszes vászonkötésben **2 pengő 50 fillér**.

Megrendelhető a vételár előzetes beküldése ellenében a „Forrás” Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat Rt. könyvesboltjában, Budapest, VII., Dohány-utca 12.

ÖRÖK ÉRTÉK, IGAZI SZELLEMI KINCS A MAGYAR KLASSZIKUSOK 24 FILLÉRES SOROZATA

A Magyar Népművelők Társasága szerezte meg önnek ezt az örömet: minden hó 1-én új kötet jelenik meg az Olesó Magyar Klasszikusok sorozatában. Felnőttek felüdülés, diákok számára nélkülözhetetlen olvasmány. Eddig megjelent kötetek:

Petőfi válogatott költeményei, **Arany** válogatott versei, **Tompa** virágregéi és népregéi, **Csokonai** válogatott versei, **Vörösmarty** válogatott munkái, **Zrínyi Miklós**: Szigeti veszedelem, **Fazekas Mihály**: Ludas Matyi, **Madách**: Az ember tragédiája, **Berzsenyi** költeményei, **Katona József**: Bank bán, **Gvadányi**: Rontó Pál, **Balassa Bálint** válogatott

költeményei, **Kármán**: Fanni hagyományai, **Vas Gereben** elbeszélései, **Mikes Kelemen**: Törökországi levelek, **Arany János**: „Toldi” és „Toldi estéje”, **Kölcsey** válogatott munkái, **Kisfaludy Sándor** költeményei.

Kapható minden újságárusnál s dohánytözsdében, valamint „Forrás” Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat Rt. könyvesboltjában, VII., Dohány-utca 12. Aki postán rendeli meg, az a 24 filléren felül 4 fillért bérmentes küldésre fizet. Az összeg levélbélyegben küldendő be.

Akarja nyomon követni a világeseményeket?

Vásárolja meg

A HÁBORUS VILÁG TÉRKÉPEI

c. térképfüzetet, amely páratlanul olcsó áron kerül a Magyar Népművelők Társaságának kiadásában forgalomba. A 20 oldalas, 40 térképet tartalmazó remek kiállítású füzet **ára mindössze 24 fillér**.

Ujságolvasásnál, rádióhallgatásnál nélkülözhetetlen! Kapható minden újságárusnál és trafikban. Megrendelhető 28 fillér beküldése ellenében (4 fillér portót számít a posta) „Forrás” Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat R.-T. könyvesboltjában, Budapest, VII. ker., Dohány-utca 12. A vételár postapályegben is beküldhető.

UTAZIK? OTTHON JÓ OLVASMÁNYT ÓHAJT?

Vege meg az

ÉRDEKES REGÉNYEK

RÖPTÉBEN A VILÁG KÖRÜL köteteit

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

10 fillérért

64 oldalas olvasmány, 32 oldalas gyönyörű képes rész és keresztretjtvény. Kiadja a Magyar Népművelők Társasága. Előfizethet félvre 1 pengő 20 fillérért „Forrás” Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat Rt. könyvesboltjában: Budapest, VII., Dohány-utca 12. Egyébként: minden trafik s minden újságárus árulja.

Emlékezés

KACSOH PONGRÁCRA

A „János vitéz“ bűbajos muzsikája megálmodójának: Kacsóh Pongrácnak élete és halála nevezetes dátumai mellett haladtunk el a napokban. December 15-én volt halvannyolc éve annak, hogy megszületett és december 18-án tell be tizennyolcadik esztendeje annak, hogy a ragyogó dicsőséggel teli, de együttal, a vége felé, fájdalmasan borús életének szövétneke utolsót lobbant.

Ez ad okot arra, hogy a mindössze ötven évet élt kitűnő magyar tehetség emlékéül fölidézzük és fájdalmas korai elmúlását megkönyvezzük, de együttal, hogy büszkék legyünk alkotásaira, közöltük azok koronájára, a „János vitéz“ muzsikájára, amelylyel örök emléket állított magának. Mert se azelőtt, se azóta nem volt még példa arra, hogy egy népies magyar daljáték szakadatlan egymásutánban több százszor, csaknem ezerszer kerüljön színre néhány év alatt. A „János vitéz“ volt az első és egyetlen, amely ezt a páratlan rekordot elérte. De természetesen nemcsak a fővárosban, ahol a néhai való Király Színházban 1904 november 18-án volt a daljáték ősbemutatója, hanem szerle az országban, Fiumétől Trenesénig és Pozsonytól Brassóig, nagyvárosokban épügy, mint apró falvakban mindenütt, léleküdtő gyönyörűséget lett a közönség a „János vitéz“ mesés szépségeiben és különösen Kacsóh felejthetetlen, örökéletű muzsikájában.

Pedig Kacsóh Pongrác igazság szerint nem is zeneszerzőnek indult. Amint az köz tudomású, pedagógus volt a javából. Mialatt bölcsészdoktorrá lett Kolozsvárott, együttal zenei studiumait is elvégezte a nagyhírű Farkas Ödön vezetése mellett. Azután hogy Budapestre került fizika-matematika professzornak a tavaszmezőutcai főgimnáziumba, ott érte az a megtiszteltetés, hogy a Petőfi „János vitéz“-e muzsikáját megkomponálhatta. A lelkét tette bele minden ütemébe, amelyek ma is élnek és virulnak minden magyar ajkán és szívében.

De hadd mondjuk el a kettős évforduló alkalmából Kacsóhval kapcsolatosan az alábbi két apróságot. Kacsóh Pongrác lelkes híve és rajongója volt Prohászka Ottokárnak, a lángelkű püspöknek. Amikor Prohászka püspökké szentelték, Kacsóh nővérével szintén ott volt Rómában. Mindenáron ott akart lenni a főpap fölszentelése ünnepén, de akárhogy igyekezett, járadozott is, sehogy sem tudott a fölszentelési ünnepségre szóló belépőjegyet szerezni. Szomorúan vált el Prohászka-

tól. Másnap reggel, amikor Prohászka kocsiba szállt, hogy odahajtasson a fölszentelés színhelyére, a kocsi ajtaját a Rómában közismert Jehéharisnyás, esatoscipellős lakáj nyitja ki előtte. Prohászka persze természetesen tartja a lakáj udvariasságát, de amint jobban megnézi, szinte kővémered bámulatában. A lakáj — Kacsóh Pongrác volt, aki kölesönképpen szerzett magának egy megfélemlő lakájkosztümöt, fölült a bakra és boldogan végignézte Prohászka Ottokár püspökké szentelésének ünnepét...

Fedák Sári
mint János vitéz

Amilyen érdekesen rávilágít Kacsóh Pongrác derűs lelkére ez az epizód, talán épügy bizonyítja az alábbi eset az iránta táplált azt a meleg szeretetet, amellyel egykori tanítványai vették őt körül. Tudvalévő, hogy Kacsóh Pongrácnak — bár lehetne rég — máig sínesen utcája a fővárosban. Azok a diákok tehát, akik tanítványai voltak, egy szép napon — persze akkor, amikor a zeneköltő-professzor nevét már ország-világ ismerte és becsülte — egyesületbe tömörültek és így terjesztették a Közmunkatanács színe elé azt a kérésüket: nevezék el a Tavaszmező-utcát Kacsóh Pongrác-utcának. Hogy hogy nem, ez a megokolt kérés máig sem teljesült, ellenben a volt Kacsóh-diákok testülete valamiféle olyan értesítést kapott, hogy a Tavaszmező-utadit nem, de az oda közel eső Szűz-utadit hajlandók lennének Kacsóh Pongrác-utadára elkeresztelni... Az igazság pedig az, hogy mindmáig még ez sem történt meg... hogy miért, ki tudja?

De talán most erre is rákerülhetne a sor! Önmagát tisztelné meg a főváros, ha utadit sorában éppen az viselhetné örökidőkig a „János vitéz“ zeneköltőjének a nevét, amelynek kőkövén Kacsóh Pongrác tanár úr ezerszer is végigment.

Írta: BOZZAY MARGIT

Ez a mondat volt a bevezetője annak a végtelenbe hömpölygő szóáradatnak, amelyben egy asszony arról számolt be barátjának, hogy milyen csúf, természetellenes és ártalmas dolog az arcfestés, test-súlyellenőrzés, meg az ehhez hasonló modern butaságok és hogy ezeket „az ő ura bizony nem engedi”.

Ha ilyenféle kijelentést hallok, az első mindig az, hogy jól megnézem azt, aki mondta. Most is ezt tettem. Kövér, sápadtarcú asszony ült a fogorvosi várószoba egyik sarokpamlagján, hasonló kinézésű barátjánévvel. Öltözkének minden darabja drága volt, de olyan izléstelen, hogy sirni lehetett rajta. A kalap lehetetlenül ült ápolatlan fején, a világoskék angórapullóver szétfeszült dús idomain és a barna szoknya nem tudta mit is keres a világoskék pullóver, a fekete kalap, fekete cipő, meg a szürke harisnya társaságában.

A barátjának szóló beszámoló kapcsán megtudtam még, hogy az ura „nem engedi” lakkozni a körmet, mert attól törik a köröm, tartószotatni a haját, mert attól tönkremegy a haj és nem engedi, hogy fűzöt viseljen, mert az árt a vérkeringésnek.

Sajnos, be kellett mennem a rendelőbe, így nem ismerhettem meg végig azokat a kozmetikai meg öltözködési ártalmakat, amelyek minket, szegény mai nőket sújtanak, de amelyek segítségével, hála az orvostudománynak, meg az ügyességünknek, hűsz esztendővel tovább maradunk szépek és fiatalok.

Valamit azonban ennek a kérdésnek a kapcsán szeretnék elmondani úgy általánosságban is, főként azonban azoknak az asszonyoknak, akik hasonló kérdések előtt szintén valami ilyesfélét mondanak: „Az én uram nem engedi”.

Kezdjük talán azzal, hogy az asszony általában nem olyan nagyon engedékeny lény, aki minden cselekedetét az ura kívánságához alkalmazza. Sőt, nem egyértépen eleget harcol és nem egyszer kerül ellenkezésbe vele. Hogy lehet hát az, hogy éppen ebben az egyben ilyen engedelmessé-

Ebben, amely pedig elsősorban az ő csinoságát, fiatalságának a meghosszabbítását célozza.

A felelet egyszerűbb, mint hinnék. Mert a legtöbb nő nagyon szívesen eszik többet, mint kevesebbet és nagyon szívesen semmittevéssel tölti azt az időt, amelyet saját ápolásával kellene eltölteni, mondván, hogy az urának nem tetszik a sovány meg a kifosztott nő. Jó, mondjuk, nem tetszik a sovány meg a kifosztott nő. De nem tetszik ám a kövér sem. Én legalább még sohasem beszéltem férfival, akinek a kövér nő jobban tetszett volna, mint a telten karesú. És az az asszony, aki ezt nem érti meg, hanem csak eszik-eszik, mert nem akar sovány lenni, vagy lesoványodni, hamarosan olyan lesz, mint a zsák.

És ha ehhez még hozzávesszük, hogy ne használjon rúzs, ne legyen rendesen ápolott feje és a keze, akkor... nos, akkor férjem-uram ott van már, ahol lenni akar. Ott, hogy megvan a mentsege, amiért a felesége nem tetszik neki. Mert a férfi nem egyszerű azért mondja, hogy a felesége ne rúszozza magát, ne ondoláltassa a haját és nem viseljen fűzöt, meg ne egyék kevesebbet, hogy az ápolatlan asszony mellől lelkifurdalás nélkül elkívánkozhasson az ápolthoz.

Mennyi példát láttam erre. Milyen sok asszony, aki kényelmesen megbujt a kijelentés mögött: „Az én uram nem engedi”, s akinek az urat azután nagyon is festett, nagyon is fűzött nőkket láttam.

Ne higgyenek hát a nők abban a nagyhangú kijelentésben. A férfi szeme mindörökké pogány és bizony sokkal jobban tetszik neki az ápoló nő, mint az ápolatlan. Hogy a jól alkalmazott rúzs, az állandó ápolás fiatalít, ez vitathatatlan, s bizony a fiatalabbnak ható nő is jobban tetszik, mint az öregnek ható.

Meg kell végre tanulni a nőknek, hogy a rúzs és hasonló dolgok nemcsak szépítőszerek. Sokkal többek annál. Erő, önérzet önmagunknál, és biztosíték kifelé, hogy... igenis csinosak akarunk lenni és nem akarunk lemondani arról... aki a miénk.

NŐKRŐL A NŐKNEK

IRJA: HATTYASY KATALIN

TAVASZI HANGULAT

uralkodik a divatbemutatókon. A fűtött kályha melege jól esik ugyan, de már érdeklődéssel szemléljük a túlonútul bő gloknis szoknyákat a vékony gyapjúanyagokból, amelyek sárgásrózsaszínű, tavaszba átmentett csaucsau kutyus-színű, török-mintás, bordó, vagy drap „előírás” szerint készültek. A tavaszi divatszínek között van egy egészen különleges kék, a petrol és a búzávirág között, nagyon optimista neve van: kékmadárkék. Ebből láttunk kosztümöt, aljat és egyszerű délelőtti ruhát.

Meglepetést hoznak a tavaszi turbánok, amelyek egész építmények a fejen. Ezért nem is lehet csak úgy egyszerűen felesavarni őket, hanem szabályosan meg kell szerkeszteni azt az állványt, amelyre a különböző nagyságú és színű kendőket csavarjuk. Mint a parasztasszonyok kontyán a „pille”, úgy áll a nők fejen az új turbán, rendes vázon, feszesen.

A tavaszi kabátok — hátulgombolósak. Alig-alig ér némelyik modell csípőn alul, amolyan körgallérfélék, elől harangszabással, vagy egyenesen, hátul eddig még sohasem látott, tenyérnyi nagy gombokkal. Persze a gombok ezernyi változata között akad hortobágyi pásztorfaragás, kerámia, női arcúak, van olyan „gomb” is, amely két keskeny női „kacsó” összesímulását ábrázolja. Valóságos szobormű némelyik.

Török-mintás selyemjersey-turbán illik a bézs szövet-ruhához

A ruhák vonala legtöbbször harangszabású, csavart, ráncolt felsőrészrel. Az egyik szalonban mint „murátis” modellt mutatták azt a néhány glokniból álló s mégsem erősítő kockás szoknyát, amelyet Muráti Lili szívesen visel. Milven a tavaszi divat? Még nincs kialakult kép, de az előjelek mindenestre — biztatóak.

Fehér tüll nagyestélyi ruha. A vállrész és a derekrész fehér bársony, fehér gyöngyhímzéssel

Fehér tüll estélyi ruha, eiklémenszínű bársonyvitrággal. A nyakkivágás és az ujj fehér bársonnyal van szegve

ESTÉLYI RUHÁK

APRÓSÁGOK

A gyárakban dolgoznak már a tervezők az új tavaszi anyagokon. A legötletesebb minta kétségkívül az, amely egyik könnyű selymen — egész bélyegsorozatot ábrázol.

Még egy tavaszi divatúj-donság: struccollminta selyem estélyi ruhának. Másik, ebből az ötletből fakadó mintát is láttunk: ezen struccmadarak lépkednek éppen nagyokat.

Félve írjuk le az új kalapmodellt. Dugóhúzókalap ez, amely keskeny, kétujjnyi hurkákból áll, ez csavarodik a fejre, illetőleg később, kisebb körökben, a levegőben.

A nyári parasztszoknyákból újdívatú vállvetőt lehet csinálni. Sok világos tavaszi modellhez mutatnak tarka kartonkendőt a vállon, apró rojttal.

A gyapjúharisnyák to-

vább kísértének. Télen sok követőre akadtak, tavaszra pedig néhány belvárosi cég a kézzel kötött pamutharisnyát és a kézzel kötött fehér cernakesztyűt akarja bevezetni.

A faékszerek mellett feltűnt néhány bakelit-ékszer, nappali ruhára, különböző színekben. Piros elefántot, fehér vízilovat és kék zsiráfot láttunk. Általában a nem sikkes állatfigurák divatosak.

A csüngő fülbevalók réme megint fenyeget. Mutattak néhány gyöngyházból faragott fülbevalót, amely majdnem vállig ér. Még estére is túlzás.

A felfelé fésült hajba helyenként vékony bársonyszalagból készült csokrokat kötnek.

A selyemminták között nagy derűtséget keltett az, amelyen jól kipedrett magyar bajuszok sorakoztak egymás mellett.

Fehér muszlin estélyi ruha, virágövvel és gombokkal

MEGHÖKKENTŐ

az a néhány modell, amelyet izéltöképpen bemutatnak előttünk az új divatból. Izéles? Természetesen, hiszen divat. Átmenetileg tehát elfogadják a hölgyek izélesnek. De merész, sőt néha megdöbentően az. Láttunk kosztümöt, amelyre oh, uramfia, a hátsó derékvonalnál lévő nyílason kihúzzák a blúz óriási masniját. Láttunk klaszszikus vonalú kosztümöt is, amelynek reverjére plissézárdat terül a blúzról. Azután megszemléltük a kelleket is, amelyekre majd szükségünk lesz. Ez elsősorban a cilinderkalap, amelyet sürgösen be kell szereznie a divathölgynek, azután pedig a sétapálca, a pálcának álcázott esernyő, sőt napernyő. Mert már ezek a modellek is elkészültek az előrelátó divatkreátorok jóvoltából, akik már a nyárra is gondolnak, akárcsak valamikor. Párizsban a leghidegebb téli fagyos napokon mutatták be a fürdőruhákat. Nos, az új pálcánapernyő színes bőrtokban van, vékony selyemből, sokszor tarkavirágos taftból készül, fehér csontnyelű és a nyelén az ernyő anyagából készült szalagesokor van. Egrészről túlférfias, másrészt túlnőies így.

A ruhák közül, amelyeket a téli kollekciónban láttunk, a síma egyszerű ruhák tartják magukat, de változatlanul hódít a turnür is. Az új modellek szoknyájába most

Kockás tavaszi kabátmodell, bevágott zsebekkel, hátulgombolós fazonnal

Sötétlila gyapjú délutáni ruha, amely az új vonal jegyében készült

már egész organdikötegeket raknak, hogy nagyanyáink divatjának leutánczása minél sikerültebb lehessen.

Csodálatos, hogy bármilyen régi a denevérujj, a külföldről hozzánk érkező rajzokon és modelleken mégis szerepel. Merész vállalkozás pedig a mostani, könnyen gyűrődő anyagokból ez a szabás, hiszen kabát alatt nem őrzi meg frissességét.

MAG ÉS A JÓSÁG

Írta: SZÉKELY MOLNÁR IMRE

Igy hívták: Mag. A falu suszterje és harangozója volt. Rabiátus, borívó ember, aki napszámban verte a feleségét.

Egy vasárnapi mise alkalmával a szószékről hallotta Mag saját magának az ostorozását:

— „És elvisz az ördög végül, meglásd, ha továbbra is ütlegeled a szegény asszonyt...”

A falu népe előtt történt ez a megszégyenítés, ami gondolkodásra készítette a mindig kapatos embert. Pedig a pap nem mondta ki a nevét, csak azokról beszélt, akik mindig ütik-verik a feleségüket.

Mag sokat gondolkozott a tisztelendő úr szaván. Hogy ő ilyen ember volna, na meg az ördög. Hideg borsódzott keresztül a hátán, mert amit a pábános úr mond, az csak igaz lehet.

Egy este harangozás után, mikor lebotorkált a szük esigalépesőn s még egy utolsó vizsgálatra indult az örökmécshez, a boltozatok alatt, amelyek visszaverték a kongó, kísérteties lépteit, félelmet érzett. Az ördög motoszkált a fejében és megremegett. Hirtelen meg is fordult tengelye körül, mert úgy érezte, hogy valami megmozdult a háta mögött. Egyedül volt a templomban. Odakint már régen beakonyodott. A festett ablakokon az ég távoli fénye, tompa és sejtelmes világot derengtetett. S akkor... csaknem térdre hullott ijedtében.

Ott az egyik szent szobra, mintha megmozdult volna. Karja fenyegetőleg emelkedett fel és Mag remegve keresett segítséget. Ekkor a kórus felől mintha hangok törtek volna feléje.

Magban akkor is benne volt a szokásos adag. Asszonyverés után volt és ezért annál inkább érezte a bűne súlyát. A kórus felől pedig egyre erősebben gyűrűztek feléje a hangok:

— Elvisz az ördög, Mag!...

Még keresztet sem tudott vetni magára, úgy rohant ki a templomból. Még az ajtót is nyitva hagyta maga után, hogy ne hallja lelkiismeretének ostorozó szavát. Dideregve, mint akit a láz ver ki, bűjt az ágyába és remegve húzta feje fölé a takarót.

Az asszony sirva rohant az ipa-napához és elpanaszolta nekik az újabb sérelmet. Megmutogatta a véres aláfutásokat, a szíjnak a nyomát, amely úgyszólván mindennaposan ottragadt a bőrén.

— Mit tegyünk? — ültek össze.

Tanakodtak a falusiak és akkor az egyik azt mondta:

— Megkísértsük Magot az ördöggel...

Igy történt, hogy ugyanazon az estén,

mikor Mag a lelkiismeretétől üzetve rohant haza, az ördög ott bűjt meg már az ágya alatt. Lánecal, korbácesal, és mintha a túlvilág üzent volna, Mag előtt egyszerre megdördült a mennyboltozat. Kába, szédült fejjel figyelt körül a sötét szobában. A hangok mélyről, a föld alól törtek elő. Úgy hatott rá, mintha a kinek kinjának a jajszvai lebegnének és mintha a lelkét verdesné egy szörnyű, fenyegető intelem:

— Itt vagyok, az ördög! Érted jöttem, Mag! Számolj le az életeddel!

Úgy érezte, hogy most már mindennek vége van. A tisztelendő úr prédikációja, a szent ujjja ma este, s az égi intelem a templomban a kórus felől...

S most ime minden beteljesedett. Tudta, hogy miért jött érte a büntetés.

— Soha többé — vacogta, de az ördög kegyetlen volt.

— Készülj, Mag, viszlek! — mondta az örökkévaló pokol hangja. A tüzes lángok már-már sütögették a lelkét és jajveszékelve kiabált segítségért.

— Mit akarsz tőlem? — hörögte Mag a pokolbeli fajzat felé.

— Elégtételt az asszonyrak. Most már nem menekülhetsz, indulunk.

A kapatos ember rimázkodásra fogta a szót:

— Ne bánts, megjavulok — könyörgött. — Mit akarsz hát, hogy éljek?

— Nincs könyörület!

Magot kirázta a hideg veríték. Mint az epileptikus beteg, fetrengett az ágyon és sírásba esukló hangon egyezkedni kezdett az ördöggel:

— Sosem bántom a Julist, csak még ez egyszer hagyjál életbe.

— Nem én, most már viszlek — hangzott szakadatlan a mélység szava.

— Hát akkor sem engedsz, ha meg esküszöm Istenre?!...

Az ördög mozogni kezdett. Az Isten szava mintha visszaverte volna és Mag megérezte, hogy most egy pillanatra ő kerekedett felül.

— Érted-e, ördög, az Istenre mondom?!

— Jól van hát — nyögött alól a pokol birodalmának képviselője:

— Sose bántod többet az asszonyt?!...

— Soha! Úgy adjon üdvösséget az Isten.

— Elengedlek, Mag, aludjál békevel.

Mag a szörnyű küzdelem és a lélek nagy feszültsége után horkoló, mély álomba fordult.

S ettől a naptól kezdve a harangozó megtestesült jóság és a mintaférfi példaképe lett. Julis asszonyt úgy kezelte, mint a hímestojást és soha egyetlen korty italt sem húzott le abból az átko-

MINT A LOVAS LÓ NÉLKÜL, olyan a D-vitamin a megfelelő ásványanyagjai nélkül. Ezért soha ne felejtsük meg a D-vitamin által való mézjuttatásról az angolkór megelőzésénél.

A Tropon-Művek Köln-Mülheim gyűjteményéből

zott nedűből, ami az ördögöt szülte benne mindig újjá.

Büszke lett. Megváltozását úgy állította be, mintha az Isten és az ördög küzdelme öbénne győzedelmeskedett volna:

— En vagyok a megszállott ember — mondogatta, — akiben Isten megnyilatkozott és visszaverte a pokol hatalmát.

— Vissza ám az ipad! — mondta neki egyszer az egyik legény.

— Micsoda? — hördült fel.

— Az ipad, az ördög!...

Mag megesúfolva érezte magát. Máskor már ütésre lódult volna a keze. A legény pedig kérlelhetetlenül folytatta tovább:

— Kenden röhög az egész falu. Julis asszony itt beszélgette el a mult éjszaka a Kútnál a maga megjavulását. Hogy gyávább lett a nyúlnál, mikor az ipad kolompolt az ágy alatt. Az volt a kend ördöge...

Magban szörnyűt fordult a világ. Elvonultak előtte azok a sunyi tekintetek, amiket eddig a tisztelet megnyilvánulásának vélt. Már hallotta is, amint özszeröhögtek utána távolodóban.

— Hogy én?... Hogy az ipam!...

Most aztán egyszerre megtudott min-

dent, a csúfságot, ami őt érte. Ismét kijött belőle az ördög. A koesmába ment. Mikor kellőkép elkészült, hetyke, egyenes léptekkel ment a háza tája felé. Biztos volt a dolgában:

— Na még ma utójára — mondogatta, — s aztán vigyen el az ördög...

Julis asszony sommásan kapta ki az ütleget ezen az estén. Már ismét az utcaajtóban volt, mikor Mag utána kiáltott:

— Gyere ide asszony, beszédem van veled! Hát engem akartál te megnevelni? Most megkaptad a magadét. De vedd tudomásul, ez volt az utolsó. Magot nem lehet megijeszteni még az ördöggel sem! Ezentúl azért sem bántalak.

Es a megjavult ember sohasem verte meg többet a feleségét.

PEHELY olcsóbb

Tarka toll 70 fill., jobb 1.20, sz. vegyes fosztott 1.40, jobb 2.20, mégjobb 2.80. Fehér fosztott libatoll 4.20, jobb 5.20, mégjobb 6.20, kimondott jöminőségű 7.—. Pehelyest 8.— pengőtől szállít 5 kilós papírszak esomagolásban bérmentve, utánvétellel. Tisztviselőknek 3% kedvezményt nyújtok. Varga Antal ágytollvállalata, Kiskunfélegyhaza.

DÉLIBÁB HUMORÁ

Mindegy

A cégfőnök remek viccet mesél alkalmazottai előtt. Mindenki hangosan nevet, csupán az egyik lisztviselő ül s marad sötétben.

— Hát maga miért nem nevet — kérdi tőle kollégája.

— Minek. Nekem már mindegy, én elsején ugyanis elmegyek.

Gyanús ürügy

— Kérem, tessék ma elengedni a hivatalból. Az anyósommal van megbeszélésem.

— De hiszen az elmúlt héten azt mondta, hogy meghalt az anyósa és a temetésére megy.

— Igen, de most egy spiritalista szeánszon fogok látni vele.

TESSÉK MOSOLYOGNI

avagy amikor a gyermekténykép-specialista önmagát fényképezi. (Marc Aurelio)

DIÉTÁS KOSZT

Kannibál :
— Mi a maga foglalkozása ?
Utazó (a faszékből): — Fűszeres.

Kannibál :
— Ajaj, akkor én magából nem ehetem, mert az orvos megtiltotta, hogy fűszerest egyem.

EGY KIS KÜLÖNBSÉG

— Mi az, a férjednek új ruhája van ?

— A ruha régi, drágám, de a térjem új. (Il 420 Italien)

Egy alkoholista monológja

— Uram, ön azt mondja, hogy iszákos vagyok. Ez tévedés. A statisztika pontosan kimutatja, hogy városunkban egy emberre naponta két liter borfogyasztás esik. Nos, én a napi két literemet megiszom, a többihez semmi közöm.

Új ember.

— Ha maga be akarja bizonyítani, hogy jó elárúsító, adjon el ennek az úrnak ebből a szivarfajtaból egy dobozzal.

— De hiszen multkor már eladtam neki.

— Eppen ezért !

Remek vendégek

Két úriember ül egy forgalmos kávéházban. Egyik a másikhoz fordul.

— Te fizetted már ?
— Még nem. Es te ?
— En sem.
— Akkor mehelünk.

Az már baj

— Miért kiabál úgy, uram ?
— Én nem kiabálok. Magamhoz beszélek.
— Ordítva ?
— Kell, mert süket vagyok.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Be nem kért kéziratokat, rajzokat, fényképtelvételeket vissza nem küldünk, meg nem őrözünk, azokért semmiféle felelősséget nem vállalunk. Kérdésekre csak e rovatban válaszolunk, levélben még válaszlehetőség beküldése esetén sem adunk választ. Csak egy kérdésre válaszolhatunk

SK., Budapest. A forgatókönyvírás külön mesterség, amit még jönevű írónak is alaposan meg kell tanulni. Semmi eredménye nincs eredményt elérni ezen a téren, ha nem fekszik neki a legalaposabb előtanulmányoknak. — Virgínia. A mai állapotok között nem írhat ebbe a tengerentúli államba. — D. M., Kassa. Mozart halálának ebben az esztendőben volt a százötvenedik évfordulója. Megállapítása helytelen, mert a jövő évben is játszhatnak Mozart-műveket. — Petőfi-ház. Reméljük, hogy kapunk öntől olyan verseket is, melyek megütik mértékünket. Soha nem zártuk be a kaput érdemes fiatal tehetségek irásai előtt, de a válogatásunk éppen azt a célt szolgálja, hogy a nyilvánosság elé csak valóban tehetséges emberek jussanak. — Búzavirág. Bp., IV., Szervita-tér 4. — Marosvásárhely S. G. Bp., VIII., Sándor-u. 7. — Kiss Mária, Szabadka. Közvetlenül a budapesti rádióhoz kell fordulnia. — Kovács I., Rpalota. Nem aktuális, hanem tehetséges verseket szeretnénk kapni. — N. Bánvölgyi N. Kérésének, sajnos, nem tehetünk eleget. Címnapunkon, amint látható, csak közismert művészek képeit közöljük. — „Gyöngyvirág”. A pontos adatok feltüntetésével forduljon a budapesti rendőrfőkapitányság bejelentőhivatalához.

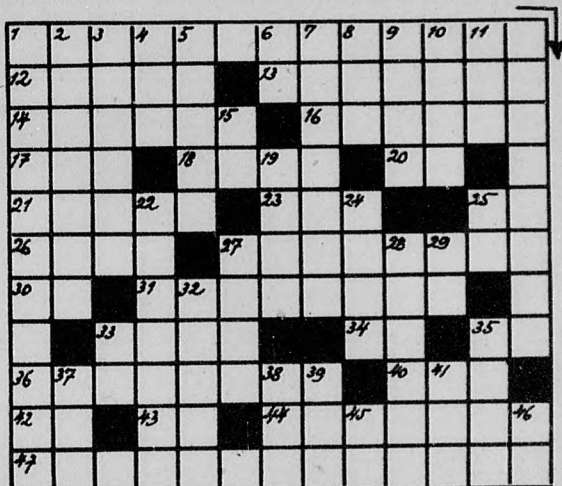
Felelős szerkesztő: Bibó Lajos. Szerkesztő: Dáloky János
Felelős kiadó: Paizs Géza

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII., Dohány-utca 12

KERESZTREJTVÉNY

Vízszintes sorok: 1. (A nyíl irányával folytatva): közmondás. 12. A szerelmi dal műzsája. 13. Csónakon. 14. Egzotikus virág. 16. A tengerészek réme. 17. Idegen pénz rövidítése. 18. Sérülése. 20. Mássalhangzó — kiejtve. 21. Sajtmarca. 23. Mutatószó. 25. Kereskedelmi rövidítés. 26. Akna — németül. 27. Ráhelyezél. 30. Egri János. 31. Verses elbeszélő, a magyaros iskola követője (1725—1801). 33. A legnagyobb élő angol író. 34. G. O. 35. Igeköto. 36. Aki karácsonyi éjféli misén ebben ül, az meglátja a falu boszorkányait. 40. Ékezethiánnyal: Ijesztő, kísérteties alak. 42. Mássalhangzó — kiejtve. 43. A tantal vegyjele. 44. Kalácsba való szőlő. 47. A diákok kedvenc csemegéje.

Függőleges sorok: 1. Nem kellemes. 2. Írói honorarium. 3. Csetten. 4. O. T. U. 5. Tino... olasz tenorista. 6. Nagy Lajos. 7. Dohoz, végén felesleges ékezzettel. 8. Atruház — közepe. 9. Vissza: szénvegyületekben gyakran előforduló gyök. 10. Férfinév ékezethiánnyal. 11. Pusztit eleje. 15. Vissza: mutatószó. 19. Nyakbaváló szörméd. 22. Szivindító. 24. Szűkösen él. 25. Rab Éva. 27. Vissza: pedig — németül. 28. Sebes-e? 29. Y. I. 32. Szabó teszi. 33. A scandium vegyjele. 35. Ész. 37. Vissza: A kereskedelmi forgalom tárgya. 38. É. M. I. 39.

MILBAG 53 sz.

Méhlikas. 11. Tornyokra alkalmazott hárfa, a szél hozza rezgésbe húrjait. 15. Azonos mássalhangzók. 46. Angol viszonzó.

SZÓREJTVÉNYEK

Rámából — muri

R Á M A
— . . .
. . . —
— . . .
M U R I

A vonalak helyén egy-egy betűt mindig úgy változtassunk meg, hogy közben értelmes magyar szót kapjunk. S im. csodák-csodája, a rámból nagy muri lesz!

Kettős pótlórejtvény

—ár— = kőd
—ko— = férfinév
—yá— = ipari épület
—rd— = a fák hazája
—ám— = keret

A mult számban közölt keresztrejtvények helyes megfejtése

L Á N G O K T Ó É K
E R M E T E Z A C C O N I
L E A R R K S O D S
E M L A J A K R U Z S
M E Z E Y M Á R I A E F
É L E I V Ó L É N E
N K D Á K O L I B E R
Y E N B A R Ó E B B E
E D E R P L D O N
S É M Á K Á D K O N C
S Ó K A L M Á R A

Írjuk a vonalak helyére a meghatározások szerint hiányzó betűket. A kezdőbetűk — felülről lefelé olvasva a „Háry János” című film főszereplője nevét adják megfejtésül.

Csillagrejtvény

Írjuk be a megfejtéseket a pontok és csillagok helyébe. A csillagok helyére került betűk — felülről lefelé olvasva — a színész fontos kellekét adják megfejtésül.

... = ilyen vadászat is van
... = Hanzaváros
... = olasz fizikus volt
... = ilyen a téli eső
... = fő
... = faörlo

A M A R G I T S Z I G E T
K O R O N G Z E N É R E
I T A L A O N R Ö R
R O B I N O R G E N É
Á R A B O E R Ö Z
L O V A S R E N D Ö R V
Y S E R I N G E E M Á
I R I A P A Z A V A R
V I T A O L T H A J Ó
Á K E D S A J T O L Á S
R E D O U T A I L K I

A 51. szám betűrejtvényeinek megfejtése

1. Gerbeaud. — 2. Fruska. — 3. Operabarád.
— 4. Kukorica. — 5. Oleander. — 6. Kísértés. —

7. Lesben áll. 8. Emberi szív. — 9. Káka töve.
— 10. Átirat. — 11. Teremtő. 12. Tengeren túl.
Házi főpróba megfejtése: 45 néző.
Pótlórejtvény megfejtése: Karády.
Verses rejtvény megfejtése: Opál.

Paula Wessely
AZ „ŐSI RÖG“
FŐSZEREPLŐJE
(Ufa-film)

„Forrás“ Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat Rt.
mélynyomása. Budapest